

«HET BRUIJSEL»

VOGELWACHT

UDEN E.O.

Wat doet Vogelwacht Uden?

* **Vogelwacht Uden e.o. (en omgeving) is een vereniging die zich actief inzet voor alle in de vrije natuur levende vogels. Zij doet dit door middel van gezamenlijke activiteiten, zoals:**

- Publiekswandelingen in het Udense Maashorstgebied.
- Excursies naar waardevolle natuurgebieden, zowel binnen Nederland als daarbuiten.
- Film- en dia-avonden in het eigen clubgebouw, de Groenhoeve.
- Vogelcursussen voor leden en niet-leden.
- Lezingen voor scholen en verenigingen etc.
- Voorlichting op tentoonstellingen.
- Publicaties in diverse media en tijdschriften.

* **Naast de hierboven genoemde educatieve middelen verleent Vogelwacht Uden ook daadwerkelijk hulp aan de vogels door:**

- Plaatsen en onderhouden van nestkasten (zang-, stootvogels en uilen).
- Herstel en beheer van natuurgebieden in de omgeving (V.L.U.).
- Beheer en onderhoud van de oeverwaluwenwand op Hemelrijk.
- Plaatsen van nestbeschermers voor weidevogels.
- Wintervoeding (in geval van strenge en langdurige vorst).

* **Andere activiteiten zijn:**

- Het inventariseren van diverse (broed)vogelsoorten in het Maashorstgebied.
- Het opstellen van beleidsplannen en aanbevelingen ten behoeve van Gemeentes en Overheden om zodoende voor de belangen van de natuur en in het bijzonder de vogels op te komen.
- Ten behoeve van de Kinderboerderij, het I.V.N. - Uden en Vogelwacht Uden het exploiteren en onderhouden van het gezamenlijke onderkomen, de Groenhoeve.
- Het plaatsen van schuil- en observatiehutten.
- Het deelnemen aan het V.L.U. (Vrijwillig Landschapsbeheer Uden). Een en ander in samenwerking met het I.V.N., afdeling Uden.
- Het uitgeven van een eigen verenigingsblad, "Het Bruujssel".

* **Verder werkt Vogelwacht Uden e.o. samen met provinciale en landelijke organisaties op het gebied van:**

- Inventarisaties, zoals het B.M.P. (Broedvogel Monitoring Project), wintervogeltellingen en de vogeltrek-teldag.
- Het ringen en registreren van o.a. stootvogels, kerkuilen en zangvogels.
- Controle op de naleving van de Vogelwet.

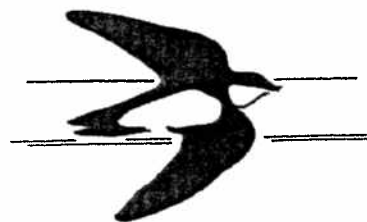
* **Lidmaatschap en inschrijving:**

- De jaarcontributie bedraagt fl. 30,= per persoon.
- Gezinsleden betalen fl. 12,50
- Het éénmalig inschrijfgeld bedraagt fl. 5,=
- Per gezin ontvangt men ieder kwartaal "Het Bruujssel".

* **Voor inlichtingen en lidmaatschap:**

- Secretariaat : Liesbeth Verkaar, Oliemolenstraat 53 - 5402 LH UDEN,
Telefoon : 0413-265397

VOGELWACHT UDEN E.O.

- Voorzitter (a.i.)** : Jan-Willem Hermans
Broekmorgen 28, Uden
Tel.: 0413-269804
- Secretaris** : Liesbeth Verkaar
Oliemolenstraat 53, Uden
Tel.: 0413-265397
- Penningmeester** : Jeroen van Vliet
Van den Waarsenburglaan 13, Gerwen (Nuenen)
Tel.: 040-2831405
- Bestuursleden** : Esther Maas, Marc Poulussen en Peter van de Braak.
- Bank** : ABN-AMRO Uden rek.nr.: 60.99.68.254

"HET BRUUIJSEL"

- Redactie** : Margreet Hoefnagels, Anita van den Acker,
Jan-Willem Hermans, John Hermans, Aad van Toor,
Don-Alexander van Bergen en Peter Noy.
- Typewerk + Copy** : Anita van den Acker
Raam 523, Uden
Tel.: 0413-253151
E-mail: A.v.d.Acker@boschmedicentrum.nl
- Eindredactie + Copy** : Peter Noy
Eikenwal 186, Uden
Tel.: 0413-251691
E-mail: pknoy@worldonline.nl
- Verspreiding + Druk** : Wim Hoefs en Theo Thijssen.

"HET BRUUIJSEL" verschijnt 4x per jaar in een oplage van 135 exemplaren

- Clubgebouw** : De Groenhoeve
Artillerieweg 3 (bij Kinderboerderij)
Tel.: 0413-250047

We zien niet graag dat iemand gedeeltes van dit blad gebruikt, voordat we daar toestemming voor hebben gegeven. Men dient dan wel het Bruuijsel als bron te vermelden.

Het Bruujssel, nummer 4, 2000

Colofon	Redactie	1
Inhoudsopgave	Redactie	2
Mededelingen Redactie	Margreet Hoefnagels	3
Mededelingen Bestuur	Jan-Willem Hermans	4
Herfstexcursie Schiermonnikoog 2000:		
Inleiding	Jan-Willem Hermans	6
Zaterdag, 7 oktober	John Hermans	6
Zondag, 8 oktober	Gé van Boxmeer	7
Maandag, 9 oktober	Rien de Mol	7
Dinsdag, 10 oktober	Liesbeth Verkaar	8
Woensdag, 11 oktober	Jan-Willem Hermans	9
Waargenomen vogels Schiermonnikoog	Jan-Willem Hermans	10
Stille natuur in wording in het Goor!	Willem Peters	11
Jaarverslag 2000 werkgroep Stootvogels	Piet van der Voort	12
Impressie Vogelteldag 2000	Peter van de Braak	14
Waargenomen vogels Vogelteldag 2000	Peter van de Braak	15
Excursie de Malpie	Sandra van de Burgt	16
Vogel onder de loep ... de IJsvogel	Pedro van den Acker	17
Publiekswandeling zondag 12 november 2000	Liesbeth Verkaar	18
In gesprek met ... Esther Maas	Aad van Toor	20
Uilenbraakballen - uitpluisavond	Liesbeth Verkaar	21
Excursie naar de Flevopolders	Esther Maas	22
Stelregel 1: Neem altijd je verrekijker mee!	Joop Bergsma	24
Vliegende juweeltjes!	Don-Alexander v. Bergen	26
Jaarverslag Uilenwerkgroep 2000	John Hermans	28
Telpost Brobbelbies	John Hermans	30
Educatieve mogelijkheden De Groenhoeve	Jan van de Wijgert	32
Wanneer wintervoeding?	Peter Noy	34
Vogelwacht-Winkel	Aad van Toor	36
Advertenties	Bestuur	38

Mededelingen Redactie

De zon schijnt, het is warm buiten, de tuin is nog groen, er bloeien bloemen - onverwacht, want het is eind november! De meesjes die normaal de tuinen in de buurt bevolken laten zich niet zien, ze hoeven nog geen oud (nat!!) brood. Eigenlijk moet je naar buiten bij dit weer, maar over de daken van de huizen aan de overkant steekt al de eerste rand van een donkergrijze regenwolk. Dus tijd om aan ons Bruujssel te werken. Wat is er binnengekomen? Natuurlijk een mooi verslag over de herfstexcursie naar Schiermonnikoog van de hand van Jan-Willem Hermans. Peter van de Braak weet te vermelden of de Vogeltrekteldag van 15 oktober niet alleen véél vogels heeft opgeleverd, maar misschien ook wat vreemde, bijzondere Op 29 oktober jl. zijn er een aantal mensen naar de Oostvaardersplassen geweest. Esther Maas heeft er een mooi verhaal van gemaakt. Liesbeth Verkaar deed datzelfde van de publiekswandeling op 12 november jl. én de uitpluisavond op 27 november. De vrouwen zijn ditmaal goed vertegenwoordigd, Sandra van de Burgt bericht ons over de interessante excursie naar de Malpie. Ondanks het mindere weer, toch een behoorlijke opkomst! Natuurlijk zijn er ook nog wat verslagen van een heel jaar samen optrekken in een werkgroep. Zo heeft John Hermans een verslag gemaakt van de belevenissen van de werkgroep uilen. En passant heeft hij ook even de voortgang van de telpost op de Brobbelbies op papier gezet. Marc Poulussen doet verslag van het wel en wee van de werkgroep oeverzwaluwen. Verder horen we van Jan-Willem Hermans wat er besproken is in het overleg met Staatsbosbeheer. Ondanks het zachte weer moeten we toch vooruit kijken en voorbereid zijn op de winter. Vandaar dat Peter Noy de wintervoeding weer boven tafel haalt. Dan zijn er de vaste rubrieken. De mededelingen van het bestuur zijn van de hand van Jan-Willem en Pedro van den Acker neemt dit keer de IJsvogel onder de loep. Willem Peters bericht over de harde werkers van het V.L.U. en Aad van Toor is dit keer in gesprek geweest met Esther Maas, ons nieuwe bestuurslid. Ook Piet van der Voort heeft ditmaal weer een lezenswaardig verhaal ingediend over de voortgang van zijn werkgroep Stootvogels. Onze trouwe schrijver, Joop Bergsma, heeft een spannende ontmoeting met een bijzondere vogelsoort. Datzelfde heeft Don-Alexander van Bergen maar dan met vliegende juweeltjes! Tot slot vragen we jullie natuurlijk om in deze tijd van cadeautjes geven en ontvangen de winkel van Aad van Toor bovenaan je lijstje te zetten. Dat is niet alleen leuk voor onze clubkas maar vooral voor de mensen die zo'n origineel cadeau in hun schoen of onder de boom vinden! Mogen wij van de redactie dan ook besluiten met jullie een hele fijne feestmaand toe te wensen en voor degenen die de millenniumwisseling nog niet gevierd hebben: een knallend oud en nieuw! (Voor de anderen natuurlijk ook.) Zien we elkaar op de Nieuwjaarsreceptie van 7 januari 2001 in de Groenhoeve!?

Namens de Redactie,
Margreet Hoefnagels

Mededelingen Bestuur

In memoriam ... Piet de Jong

Moesten we in het vorige nummer vermelden dat Marie overleden is. Recent bereikte ons het droeve bericht dat ook Piet de Jong overleden is. Op 5 november 2000 is Piet in de leeftijd van 77 jaar van ons heengegaan. Wij wensen de familie de Jong sterkte toe in deze moeilijke tijden.

Nieuwe leden

Het ledental blijft maar stijgen, de volgende leden zijn te verwelkomen: Nelly Vloet, Manon Vissers en Leo Ballering. We hopen dat de leden snel hun weg binnen de Vogelwacht zullen vinden. Neem eens contact op met de coördinator van één van onze werkgroepen. Zij kunnen altijd uw hulp gebruiken.

Werkgroep nestkasten

Onze oproep voor een coördinator voor deze werkgroep heeft succes gehad. Harry van Dijk neemt deze taak op zich. De werkgroep heeft versterking nodig. Daarnaast is het niet bekend wie er allemaal bezig zijn met het plaatsen en controleren van nestkasten. Vandaar de oproep aan allen die hieraan mee willen doen om contact op te nemen met Harry van Dijk, telefoon 0413 - 273307.

Overleg met Staatsbosbeheer

Op 21 november 2000 had Vogelwacht Uden, samen met het IVN-Uden en Oss, weer het halfjaarlijkse overleg met Staatsbosbeheer. Hierbij een verslag van de besproken punten:

- De Maashorst krijgt nieuwe info-panelen. In de huisstijl van SBB plaatst men begin volgend jaar deze mooie info-panelen aan het begin van het begrazingsgebied.
- Er zal naar gestreefd worden om begin volgend jaar een makkelijk te lezen folder te maken over de Maashorst.
- De vogeltelling vindt in 2001 weer plaats. SBB heeft ook de gemeenten benaderd om ook op hun gebied te inventariseren, zodat we nog meer een totaalbeeld krijgen. Dit houdt wel in dat het te inventariseren gebied groter wordt. Hopelijk is het animo om hieraan mee te doen groot, alleen dan kunnen we deze klus klaren, samen met de vogelwerkgroep van het IVN-Oss, SBB en SOVON.
- Er zal meer gesurveilleerd worden in het begrazingsgebied. Dit vooral om erop toe te zien dat de honden aan de lijn gehouden worden.
- In de komende maanden zullen vier Schotse Hooglanders een begin maken met jaarrondbegrazing. Dit zal in de toekomst uitgebreid worden.

- In het najaar van 2001 wordt het gebied bij de drie vennen aangepakt op soortgelijke wijze als wat in het Udense al gebeurd is. Hier hebben wij hoge verwachtingen van. Het is het gebied waar nu de meeste nachtzwaluwen voorkomen en waar nu in de winter altijd een klapekster te bewonderen is.
- SBB gaat een bankje plaatsen bij onze trektelpost. Het wordt dan nog gezelliger op dit punt.
- Het motorcrossen neemt niet af. Er is overleg om dit te verminderen. Nogmaals een oproep aan de leden om vooral overlast te melden bij de politie.

Ook volgend jaar zullen er weer twee overleggrondes plaats vinden. Hopelijk kan SBB dan vele nieuw aankopen melden, zodat het gebied nog grootser en natuurlijk-mooier wordt. We zijn benieuwd!!!

Namens het Bestuur,
Jan-Willem Hermans

Herfstexcursie Schiermonnikoog 2000

Inleiding

Op zaterdag 7 oktober 2000 vertrokken 's morgens om zes uur (iedereen was op tijd!!) 22 personen naar de haven van Lauwersoog voor onze jaarlijkse herfstexcursie naar Schiermonnikoog. Voor de statistieken volgen hier hun namen: Jan Verhoeven, Jan van Bergen, Rien de Mol, Ad van Wanrooy, John Hermans, Marc Poulussen, Enrico van Duijnhoven, Henk van den Acker, Bart van der Wielen, William van der Velden, Gé van Boxmeer, Ramon Verkaar, Liesbeth Verkaar, Sandra van de Burgt, Jan-Willem Hermans, Theo van der Velden, Frans Vlamings, Jan van de Tillaart, Peter van de Braak, Annelies Timmerman, Tiny van de Elsen en Francien van de Elsen.

Ons verblijf op het eiland was traditie-getrouw Herberg Rijsbergen, waar Els (en haar team) evenals vanouds weer goed voor ons gezorgd heeft. Over het algemeen hadden we over het weer niet te klagen, lees het maar in onderstaand verslag van dag tot dag.

Jan-Willem Hermans

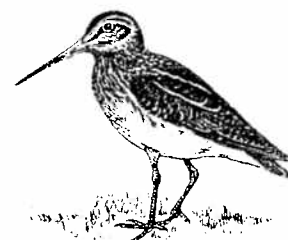
.....

Verslag Schiermonnikoog ... door John

Zaterdag, 7 oktober 2000

Al weer vroeg vertrokken we op zaterdag 7 oktober jl. richting Schiermonnikoog. Deze keer redelijk op tijd kwamen we aan bij Lauwersoog waar de boot naar Schier vertrekt. Tijdens de voorjaarsexcursie naar Schiermonnikoog waren we niet geheel op tijd bij de boot. Peter Noy is er nu nog moe van, vraag het maar na bij insiders. We hadden in ieder geval deze dag geluk met het weer. De zon heeft de hele dag geschenen. Na aankomst op het eiland togen we met zijn allen weer naar de bekende jeugdherberg wat tegenwoordig geen jeugdherberg meer is. (gewoon herberg). Na de koffie stoven we meteen weer in groepen uiteen om het eiland te verkennen. Vooral de eerste dag wil je zoveel mogelijk soorten scoren.

Met mijn groepje zijn we eerst naar de Westerplas gefietst. Tot onze verbazing kwamen we daar bekenden tegen. De vogelwerkgroep uit Deurne was ook present. Zoals altijd liep de voorzitter van deze club weer op zijn klompen. Na enige smeuge gesprekken werd het dan toch tijd om te gaan vogelen. Dat loonde al meteen de moeite. Vanuit het riet zagen we van dichtbij diverse keren Baardmannetjes, vijf exemplaren om precies te zijn. Door het mooie weer en de nabijheid had ik dus al weer spijt dat ik mijn fototoestel niet had meegenomen. Iets verderop hoorden we diverse keren het "biggen"-geluid van de Waterral. Ook geen alledaagse waarneming. In een weiland zagen we nog enkele zeer late Kemphanen. Dikwijls zijn de Kemphanen al doorgetrokken als wij op de eilanden komen. De wadkant bij de Westerplas is een geschikt gebied voor de Strandleeuwerik die we in het verleden hier al vaak hebben waargenomen. Daarom zijn we er maar naar toe gewandeld en al vrij snel kreeg Enrico ze in beeld. Twee schitterend gekleurde Strandleeuweriken. Later bleek dat we hier geluk mee hadden want de overige dagen heeft geen man ze meer gezien. Laat in de middag zagen we bij de Kobbeduinen nog een Slechtvalk overkomen die ervoor zorgde dat grote groepen vogels de lucht ingingen. Na

het avondeten hebben we de waarnemingenlijst doorgenomen die Jan Verhoeven weer netjes had samengesteld. Dit blijft toch altijd weer een leuke bezigheid.

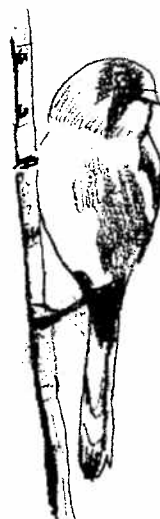
John Hermans

Verslag Schiermonnikoog ... door Rien

Maandag, 9 oktober 2000

Zoals gewoonlijk verzamelen wij ons op deze stralende maandag even voor acht uur in de eetzaal. Sommigen van ons zijn al even een frisse neus wezen halen in de omgeving van de herberg en hebben natuurlijk al een enkele soorten vogels gezien en/of gehoord. Na een stevig ontbijt gaat iedereen voor zichzelf de uitrusting in orde maken en zwerven de groepjes uit elkaar. Ons groepje ging fietsend richting Westerplas, maar voor we daar aankwamen werd besloten om eerst even aan de wadkant te kijken. Misschien dat we daar nog een strandleeuwerik of een sneeuwgorz zouden kunnen scoren. Maar helaas, verder dan graspiepers kwamen we niet. Maar met de telescopen, al turend over het wad, werd in de verte een slechtvalk zittend op een zwerfton ontdekt. De afstand was echter zo groot dat we besloten om over het drooggevalen wad een stuk die richting in te lopen. Met als gevolg dat John in de buurt van de slechtvalk nog een vogel zag. Dit was waarschijnlijk een zeekoet. Maar omdat er getwijfeld werd, besloten we om er naar toe te lopen. Dit was nog een hele afstand en we moesten door ca. vijf centimeter water. De broekspijpen werden opgestroopt en met vier man (de rest zag deze wandeling niet zitten) begonnen we aan de tocht van zo'n twee kilometer enkele reis. Regelmatig werd er door de telescopen gekeken en al gauw zagen we dat de slechtvalk boven op de zeekoet zat en hem aan het "killen" was. Toen we na 45 minuten lopen op de plaats des onheils waren aangekomen zagen we dat het inderdaad een zeekoet was. Deze was al wel grotendeels opgevreten door de slechtvalk, die we tot op ca. 25 á 30 meter hebben kunnen benaderen.

Een uur later bij de Westerplas doen we weer een bijzondere waarneming. Nadat we de vinken, kepen, sijsjes, koperwieken gezien hebben, laat de waterral zich horen. En even later horen we baardmannetjes, nog voordat we ze te zien krijgen duikt plotseling een sperwer op met een prooi in zijn klauwen, en jawel hoor, een baardmannetje. Hierna lieten de resterende baardmannetjes zich nog in alle pracht bekijken. Zo langzamerhand begonnen de magen te knorren en dus zijn we maar terug naar het dorp gegaan voor een gebakken visje. Helaas, op maandag is de vistint dicht, dus dan maar naar de friettent, helaas ook dicht. Dan maar naar een ongezellig terras waar alles duur was en de bediening ook niet alles. Het was ongeveer twee uur toen we op ons gemak door de duinen naar de Kobbeduinen fietsten. Regelmatig moesten we stoppen om naar de overvliegende vogels te kijken. Zo zagen we drie buizerden en even later twee sperwers en een havik boven een bos. Ook kwam een groepje staartmezen ons vergezellen. Bij de Kobbeduinen aangekomen werden onze fietsen tegen een rek gezet en gingen we te voet verder. Opmerkelijk waren de grote groepen spreeuwen die af en aan vlogen. Na een fikse wandeling, speurend naar

bijvoorbeeld een klapekster, zagen we nog een slechtvalk zitten op een paal. Het begon langzamerhand tijd te worden om te vertrekken. We fietsen richting wad, deze keer was er geen enkele brandgans te zien en zijn we dus maar naar de nieuwe haven gegaan. Daar zagen we een rosse grutto, steenloper, bonte strandloper, rotgans, scholekster, graspieper, tapuit, zilvermeeuw, kokmeeuw en een grote mantelmeeuw. We wilden ook nog naar de oude haven gaan, maar Peter besloot om zijn fietsband lek te rijden, zodat we maar meteen naar "Soepboer" zijn gegaan om zijn fiets te ruilen. Het was zes uur, het einde van een mooie vogeldag.

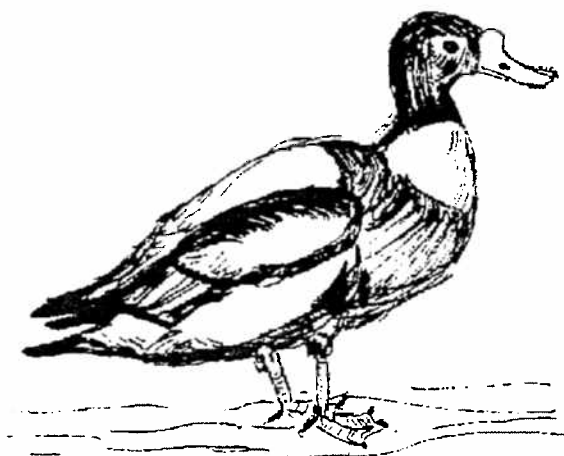
In de herberg werden nog de ervaringen van die dag uitgewisseld en toen was het eten gereed. Na het eten het gebruikelijke ritueel, de soortenlijst invullen. Deze dag waren er 93 soorten waargenomen. Nieuwe soorten waren de zwarte zee-eend, middelste zaagbek, grote jager, zeekoet en bladkoning. 's Avonds gingen enkelen naar een café in het dorp. De rest bleef in de herberg "mens erger je niet" spelen of gewoon lekker babbelen onder het genot van een al dan niet alcoholische versnapering.

Rien de Mol

Verslag Schiermonnikoog ... door Liesbeth

Dinsdag, 10 oktober 2000

De vierde dag alweer, wat gaat het snel! De vorige drie dagen was het prima weer geweest. Deze ochtend zag het er heel wat minder gunstig uit. De lucht was een grijze massa en de regen kwam gestadig uit de lucht vallen, ofwel een zeer triest begin van de dag. Om acht uur ontbijt, daarna gingen verschillende mensen terug naar hun kamer of gingen wat lezen. Gelukkig werd het na half elf wat droger. Ramon en ik hadden een tweepersoons kamer, wat een luxe! Daardoor wisten we niet wanneer de hele groep op pad ging. Toen we wilden gaan zagen we niemand meer, toen zijn we maar samen gaan wandelen. We liepen een stuk door het bos waar we nog niet geweest waren. Erg mooi, alleen begon het helaas weer te regenen. Toch hebben we nog een paar uur kunnen wandelen. We zijn nog naar het strand gewandeld en hebben tijdens een enorme stortbui lekker gescholen in het strandpaviljoen. Met warme chocolademelk erbij, heerlijk.

Toen het droog werd zijn we een stuk het strand opgelopen. We zagen allerlei vogels waaronder de drieteenstrandloper, een heel leuk vogeltje om naar te kijken. Hij heeft het vreselijk druk met allerlei beestjes uit de grond te porren met zijn rechte snavel. Als er dan een golf komt trippelt hij heel snel een eind terug het strand op, daar gaat hij weer vrolijk verder met foerageren tot de volgende golf hem komt lastig vallen en hij weer terug moet. Zo doen ze dat met een groepje vogels en dat geeft een druk schouwspel van hollen en

eten. In de winter ziet hij er bijna wit uit met wat grijs op zijn rug. Het zijn lange-afstandtrekkers en kunnen wel tot in Zuid-Afrika overwinteren. Verder zagen we rosse grutto's die er in de herfst maar bleek uitzien, aalscholvers, allerlei soorten meeuwen, waaronder veel kok- en zilvermeeuwen en zelfs zeehonden. Deze laatste lagen lekker op een zandbank te luieren. We konden ze met moeite in de telescoop krijgen, omdat het zo vreselijk hard waaide. Af en toe keek ik achter me, want we waren zo stiekem een aardig eind het strand opgelopen om maar dichterbij de vogels te komen. Straks kunnen we niet meer terug en zijn we ingesloten door de vloed!

Rond twee uur waren we terug in de herberg en daar zagen we weer een aantal mensen van onze groep. Ramon en ik zijn met Jan-Willem nog een paar uur op stap geweest, want de meesten wilden fietsen en dat zagen wij toch niet zo zitten met die wind. Het wad lag er prachtig bij, net zilver als de zon op het water scheen. Er zat een kanoet met een gebroken poot bij het oude haventje, hij leek toch nog behoorlijk te kunnen vliegen ondanks zijn handicap. Hoe zou het zo'n vogel nu vergaan vraag ik me af. Vanachter een muurtje vanwege de wind zagen we een grote groep kneuen steeds op en neer vliegen. We konden toch nog tot bij zessen vogelen. Toch een zeer geslaagde dag ondanks de wat mindere start. Ik heb het een geweldige ervaring gevonden en ben nu inderdaad ook besmet met het Waddenvirus. Het mooiste vond ik natuurlijk de vogels, maar de rust (bijna geen verkeer) de prachtige lichten en de ruimte vond ik ook geweldig. Ik weet nu al dat ik volgend jaar weer mee ga. De hele dag buiten, veel over vogels leren en 's avonds met rode wangen aan tafel zitten, heerlijk!

Liesbeth Verkaar

.....

Verslag Schiermonnikoog ... door Jan-Willem

Woensdag, 11 oktober 2000

Alweer de laatste dag op dit eiland. Helaas viel het weer vandaag wel wat tegen. Els had bij de bakker krentebollen besteld om ons te verwennen, helaas voor haar en voor ons had de bakker 6 krentebollen gebracht in plaats van 22. We kunnen gelukkig eerlijk delen. Na dit ontbijt moest toch ook weer onze groepsfoto gemaakt worden, inmiddels ook een traditie. Aan de voorkant van de herberg waaide het wat minder, waardoor we ook minder nat werden om dit gezelschap op de gevoelige plaat vast te leggen. Gelukkig hoeven we niet te sjouwen met onze bagage. Deze werd keurig door de firma Soepboer opgehaald. Voordat we aan de kade onze fietsen inleverden en de bagage op de boot brachten, hebben we nog een kleine fietsronde gemaakt over het eiland.

"Lytje Pole" noemen de eilandbewoners hun eiland, wat zoveel betekent als "klein polletje". Het is inderdaad het kleinste van de bewoonde Waddeneilanden. Toch is het groot genoeg om lekker vijf dagen te vogelen. We wilden aangekomen op het vaste land niet meteen naar huis gaan. Het plan was geboren om nog naar de vogelkijkhutten in het Lauwersmeer te gaan. In het voorjaar, zoals jullie in ons vorig blad hebben kunnen lezen, een waar vogelparadijs. Door het zeer slechte weer viel er echter nu niet veel te vogelen. We hadden nog wel contact met het thuisfront. Ik was life te horen op Skyline-radio.

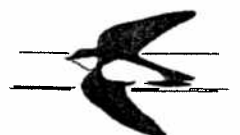
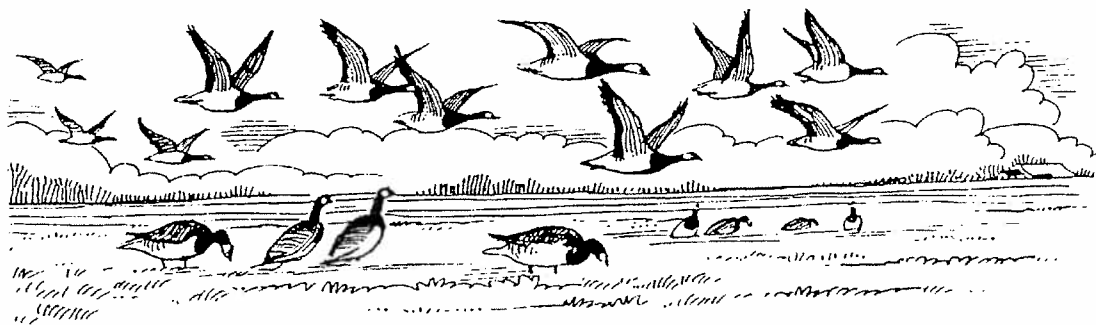
Er werd vanaf het Lauwersmeer een interview gegeven over onze vogeltrek-teldag die het weekend erop zou plaatsvinden. Alweer een geslaagde herfstexcursie voorbij.

Jan-Willem Hermans

Waargenomen vogels Schiermonnikoog 2000

De volgende vogels zijn ons in deze vijf dagen voorbijgevlogen:

Roodkeelduiker, fuut, dodaars, geoorde fuut, aalscholver, kleine zilverreiger, blauwe reiger, lepelaar, wilde zwaan, knobbelzwaan, kolgans, grauwe gans, rotgans, brandgans, bergeend, smient, wilde eend, krakeend, pijlstaart, slobbeend, wintertaling, tafeleend, kuifeend, eider, zwarte zee-eend, grote zee-eend, middelste zaagbek, blauwe kiekendief, bruine kiekendief, sperwer, havik, buizerd, ruigpootbuizerd, torenvalk, boomvalk, slechtvalk, smelleken, fazant, waterral, waterhoen, meerkoet, scholekster, bontbekplevier, goudplevier, zilverplevier, kievit, steenloper, drieteenstrandloper, kanoet, bonte strandloper, kempfaan, wulp, grutto, rosse grutto, tureluur, zwarte ruiter, groenpootruiter, witgat, watersnip, bok, grote jager, kokmeeuw, stormmeeuw, zilvermeeuw, grote mantelmeeuw, kleine mantelmeeuw, grote stern, zee-eend, houtduif, holeduif, turkse tortel, gierzwaluw, veldleeuwerik, strandleeuwerik, boerenzwaluw, huiszwaluw, graspieper, witte kwikstaart, gele kwikstaart, winterkoning, heggemus, roodborst, paap, roodborsttapuit, tapuit, beflijster, merel, kramsvogel, koperwiek, zanglijster, grote lijster, braamsluiper, zwartkop, tjiftjaf, bladkoning, goudhaantje, bonte vliegenvanger, baardman, pimpelmees, koolmees, staartmees, boomkruiper, taigaboomkruiper, spreeuw, gaai, ekster, kauw, zwarte kraai, huismus, vink, keep, sijs, groenling, putter, goudvink, barmsijs, kneu, rietgors en sneeuwgorst.

Stille natuur in wording in het Goor!

Het was iets over half negen toen er deze zaterdagochtend in november motorzaag begon te knetteren in dit anders zo stille broek. Het was notabene een zaag van het waterschap die een groep (van 13 zou later blijken) vrijwilligers, voor wilde blijven.

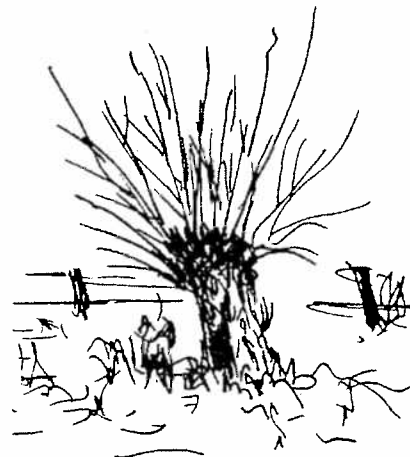
-Ja, je leest het goed, het Waterschap doet tegenwoordig niet alleen meer in water maar wil ook de beplanting lang de waterranden gaan mee beheren. Tijdens een inventarisatie in 1997 en 1998 is het gehele Leijgraafdal onder de loep genomen door het IVN en de Vogelwacht Uden. Deze inventarisatie is het waterschap aangeboden op het punt waar de gemeenten Boekel, Uden en Veghel elkaar raken. Gelijktijdig is toen een eerste aanzet gegeven om de Leijgraaf tot een ecologische verbindingszone in te richten. Na het graven van poel is het gebiedje in 1999 grotendeels ingeplant door het VLU.-

Het was bitter koud en guur deze ochtend. Toch kwamen druppelsgewijs de vrijwilligers weer opdruiven om de oude elzenhaag die het kleine natuurgebiedje omzoomt terug te snoeien. Het maken van een houtmijt is dan vaak het eerste werkje wat moet gebeuren. Vier palen werden gezocht uit het al gezaagde hout en met een grondboor in een vierkant zo'n anderhalve meter uit elkaar geplaatst. Hier komt het takhout tussen te liggen. Dit keer ook het dikkere hout omdat het hier aan de Leijgraaf te nat is om het af te voeren. Er werden al ideeën geopperd om het op een vlot de Leijgraaf af laten zakken! De motorzager bleef ons goed voor met zijn werk waardoor wij er geen last van hadden en hij niet van ons. Even verderop zijn we overgegaan om het takhout tussen de afgezaagde stobben te leggen. Dat bespaart ons direct een hoop sleepwerk en de houtsingel wordt ecologisch veel waardevoller.

Tijdens de pauze liet eenieder weer even horen wat hij of zij kwijt wilde. Lies Schoenmakers bleef de monden volstoppen met gezonde koeken die er ook gretig in gingen. Hierdoor ontstond er af en toe een stilte. We kunnen eenieder aanraden eens een wandeling te maken langs dit stille deel van de Leijgraaf. Na de pauze is nog een boel werk verzet. Een tweede musterdhoop is gestapeld en de dikste onderstammen zijn verspreid in het elzen-essenbosje. Om te laten verschimmelen! Toen we de koffie net op hadden, kwam de geblesseerde Wil Verbossen langs om een praatje te maken. Wij hopen dat Wil weer gauw fit is en ons snel weer kan komen helpen. Na nog even een blik op de natuuroevers van de Leijgraaf geworpen te hebben verlieten wij om twaalf uur dit stiltegebiedje.

Tot gauw op een van onze volgende werkdagen.

Willem Peters,
Coördinator V.L.U.
(telefoon 0413-252529)

Jaarverslag 2000 werkgroep Stootvogels

"Driemaal is scheepsrecht", is een bekend gezegde. Nu de werkgroep stootvogels haar derde seizoen achter de rug heeft, zou dit mooi van toepassing hebben kunnen zijn. Na een heel succesvol tweede seizoen waren de verwachtingen voor het derde seizoen hooggespannen: meer broedparen, verdere uitbreiding van boomvalkhorsten en natuurlijk de wespendif. Helaas niets van dit alles. Van de boomvalk is geen horst gevonden; de wespendif is nog niet ontdekt, althans geen broedgeval en van de andere soorten is het aantal broedparen afgenomen; al blijkt dit niet helemaal uit de cijfers, maar dat komt omdat de gegevens van de vliegbasis eraan toegevoegd zijn. Inderdaad een positief geluid. De vliegbasis heeft zijn medewerking toegezegd en verschaft ons gegevens over broedgevallen van de stootvogels. Men klimt niet in de bomen, hetgeen betekent, dat we geen gegevens over eieren en aantal jongen krijgen, maar men telt wel het aantal jongen die uitvliegen. Vliegbasis, bedankt! Drie broedgevallen van buizerds (weliswaar zonder uitvliegresultaat) en zes broedgevallen van torenvalken (met uitvliegresultaat) werden gerapporteerd. De buizerd heeft het er ook in ons eigen waarnemingsgebied bij laten zitten; bij een bijna gelijk aantal broedparen als vorig jaar zijn ongeveer de helft aan eieren en jongen tevoorschijn gekomen. Bij de sperwer is dit precies andersom. Daar zijn maar de helft van het aantal nesten van vorig jaar gevonden met bijna hetzelfde aantal uitgevlogen jongen als vorig jaar, dus per nest bijna een verdubbeling.

Het afgelopen jaar hebben we ook, dankzij de inspanningen van Peter Noy, een positief artikel in het Brabants Dagblad over het ringen van sperwers (met foto) geplaatst gekregen. Dit ringen wordt door Gertrude van de Elzen verzorgd, waarbij meteen allerlei metingen aan de vogels worden gedaan in het kader van een landelijk sperweronderzoek van Jan van Diermen.

Een tabel geeft waarschijnlijk het beste overzicht van de waarnemingsresultaten van het jaar 2000:

Soort	Broedparen		Eieren		Jongen		Uitgevlogen	
	2000	1999	2000	1999	2000	1999	2000	1999
Boomvalk	0	2	0	6	0	6	0	3
Buizerd	16	16	21	36	17	30	14	25
Havik	5	7	17	21	15	16	14	15
Sperwer	10	20	46	80	44	58	39	45
Torenvalk	24	16	94	74	77	54	69	49
Wespendif	.	.	.	.	.	.	.	.
Totaal	55	61	178	217	153	164	136	137

Zoals je ziet, zijn er in 2000 evenveel jongen uitgevlogen als in 1999, dankzij het voortzetten van de positieve reeks van de torenvalken, waarvan 6 broedparen door toevoeging van de vliegbasis. Interessant is ook te vermelden het broedsucces (het percentage uitgevlogen jongen ten opzichte van het aantal eieren) en het gemiddeld aantal jongen, die per nest uitgevlogen zijn.

	Broedsucces		Gemiddeld jongen/nest	
	2000	1999	2000	1999
Boomvalk		50%		1,5
Buizerd	67%	70%	1,1	1,6
Havik	82%	70%	2,8	2,2
Sperwer	85%	55%	3,9	2,2
Torenvalk	73%	66%	2,9	3,0

Deze cijfers zijn voor het jaar 2000 als zeer gunstig te waarderen, zeker voor sperwer en havik.

Vooruitzichten voor het jaar 2001

De werkgroep heeft in een gezellig samenzijn het jaar 2000 afgesloten en goed gemotiveerd de blik weer op de toekomst gericht. Voorspellingen over het aantal broedparen voor 2001 waag ik me niet aan. Dit kunnen we niet beïnvloeden. Het waarnemen kunnen we wel beïnvloeden. Daar zijn heel simpel mensen voor nodig. Hebben we gedurende het jaar 2000 het aantal leden van de werkgroep aanmerkelijk kunnen uitbreiden van 12 naar 16; aan het eind van dit jaar hebben we helaas weer afscheid moeten nemen van een aantal leden (om goede redenen), zodat we op dit moment weer elf man tellen, waarbij van twee mensen nog zeer de vraag is, of ze in 2001 beschikbaar kunnen zijn. U begrijpt de opzet. We hebben met veel energie deze werkgroep drie jaar geleden opgezet, waardoor het nu echt goed gaat draaien; maar een dreigende wolk van gebrek aan mensen hangt boven ons. Als het ons niet lukt, nieuwe mensen aan te trekken, zullen we een gedeelte van ons waarnemingsgebied moeten laten vallen. Beste leden van de Vogelwacht, voelt U enige affiniteit tot de stootvogels, meld dit aan een van de leden van de werkgroep of bel Piet van der Voort, telefoonnummer 0413-263292. Laat U eens informeren, wat het inhoudt. Laat U eens uitnodigen bij een werkgroepbijeenkomst aanwezig te zijn. Het verplicht U tot niets. Als U zegt; nee, ik zie het niet zo zitten, even goede vrienden. Als we vier of vijf mensen enthousiast krijgen, houden we dit project op poten. Mag ik zeggen, tot wederhoren, telefoonnummer 263292.

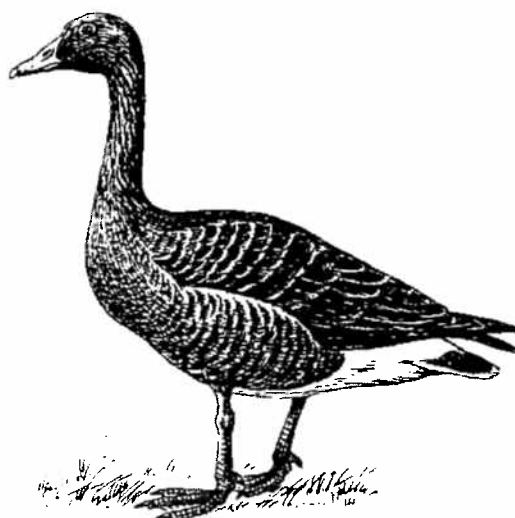
Piet van der Voort,
Coördinator werkgroep Stootvogels

Impressie Vogelteldag 2000

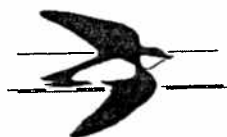
Op 15 oktober was het weer zover. Onze jaarlijks terugkerende vogelteldag ging weer van start. De weersvoorspelling voor die dag was redelijk gunstig, het zou droog blijven. In alle vroegte koffie gezet, broodjes smeren en alle spullen in de auto en vertrekken maar. Onderweg nog twee vroege vogelaars ophalen. Helaas waren we niet exact om half acht aan het tellen, maar met de dichte mist maken dat paar minuten niet zoveel uit. Het tellen kon beginnen! We installeerden ons op post 2, dit werd de centrale post. We hebben hier onze Vogelwacht-tent opgezet om meteen een herkenbare plaats in de Maashorst in te nemen. Tijdens het opzetten werden er slechts enkele vroege vogels geteld. Het waren vooral vinken, graspiepers en een enkele veldleeuwerik. De aantallen tellen viel niet mee met zo weinig zicht. Inmiddels waren ook de bakkies op de diverse telposten uitgereikt. De afspraak om bij iedere telpost op het begrazingsgebied maar één auto neer te zetten was goed aangekomen. Via de bakkies werden de eerste grauwe ganzen gemeld tussen post 2 en 3, maar ook kolganzen tussen post 3 en 4. Rond tien uur werd het zicht wat beter, we zagen tenminste de vogels ook overkomen. Op een gegeven moment kwam er een vrouwtje blauwe kiekendief overvliegen, duidelijk te herkennen aan de witte stuit. Vanuit telpost 3 kwam de melding van een smelleken, deze kwam tegenover de telpost op het prikkeldraad zitten. Even tevoren was deze al gezien door Jan Verhoeven. Jan bemande de telpost op de Brobbelbies. Door de goede publicaties (bedankt Peter Noy) kregen we in de loop van de ochtend volop belangstelling. Tijdens het tellen werd er enthousiast verteld over de vogeltrek. We werden zelfs vereerd met een bezoek van een cameraman van Skyline-TV. Deze heeft op diverse posten gefilmd. Omstreeks een uur hebben we ook nog een live interview voor Skyline-Radio afgelegd. Ondertussen was Jan-Willem bezig om de soep op te warmen. Gelukkig zat de soep in blik, anders hadden we toch een probleem. We waren namelijk de pan vergeten mee te nemen, maar blik rechtstreeks op het vuur gaat ook. Rond twee uur was het einde van de teldag, die afgesloten werd met een borrel en natuurlijk de soep.

Namens de Inventarisatiewerkgroep,
Peter van de Braak
(telefoon: 0413-253586)

Waargenomen vogels Vogelteldag 2000

Vogelsoort	TELPOST					TOTAAL
	1	2	3	4	5	
Aalscholver	1	0	0	18	27	46
Blauwe Kiekendief	0	1	1	0	0	2
Blauwe Reiger	1	1	1	0	0	3
Boerenwaluw	0	0	0	0	5	5
Boomleeuwerik	0	7	0	13	1	21
Boompieper	0	0	7	0	0	7
Buizerd	1	1	0	3	1	6
Gaai	9	7	0	1	1	18
Geelgors	4	6	11	1	8	30
Goudhaantje	6	0	0	0	0	6
Goudplevier	0	0	0	1	0	1
Graspieper	233	62	94	165	129	683
Grauwe Gans	29	27	116	27	73	272
Groenling	0	0	0	0	1	1
Grote Bonte Specht	2	2	0	0	0	4
Grote Lijster	5	0	0	0	0	5
Havik	0	0	1	0	0	1
Heggemus	0	0	0	1	0	1
Holenduif	0	6	2	6	38	52
Houtduif	8	11	32	4	114	169
Kauw	5	0	8	0	6	19
Keep	0	1	7	0	1	9
Kievit	95	60	133	95	105	488
Kleine Mantelmeeuw	0	0	0	0	0	0
Kneu	5	3	38	76	0	122
Kokmeeuw	12	5	21	0	15	53
Kolgans	0	0	0	99	7	106
Koolmees	6	3	1	1	0	11
Koperwiek	0	85	36	6	24	151
Matkop	0	1	0	0	0	1
Merel	3	0	0	0	11	14
Niet gedetimidneerd	3	13	40	5	0	61
Nijlgans	0	2	2	0	0	4
Pimpelmees	2	3	0	0	3	8
Rietgans	0	0	0	3	0	3
Rietgors	1	0	0	3	0	4
Ringmus	0	0	0	1	4	5
Roodborst	2	0	0	0	0	2
Roodborsttapuit	4	0	0	0	0	4
Sijs	0	2	11	11	29	53
Smelleken	0	0	1	1	0	2
Sperwer	1	0	0	3	1	5
Spreeuw	412	148	116	197	731	1604
Staartmees	22	16	0	0	15	53
Torenvalk	1	0	1	1	1	4
Veldleeuwerik	184	146	230	757	261	1578
Vink	54	183	95	241	240	813
Watersnip	0	0	0	0	2	2
Witte Kwikstaart	5	9	16	18	16	64
Zanglijster	9	2	0	10	65	86
Zilvermeeuw	0	0	0	3	0	3
Zwarte Kraai	29	1	16	1	10	57
Totaal	1154	814	1037	1772	1945	6722

Excursie de Malpie

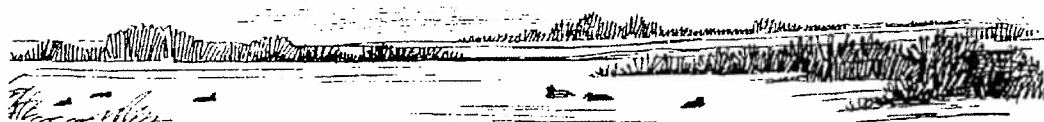
De halve dag excursie van zondag 26 november jl. ging naar Malpie; een natuurgebied bij Valkenswaard wat doorloopt tot de Belgische grens. Een verklaring voor de naam Malpie is als volgt: **Mal** is een middeleeuws woord voor grenspaal, **Pie** is het meervoud van pad en **Malpie** is paden die leiden naar de grenspaal. Het gebied bestaat uit kleine percelen grasland afgewisseld met moerasbosjes en moerassen langs rivier de Dommel. Het beekdal met kleigrond gaat aan de randen geleidelijk aan over in hoger gelegen zandgrond met voornamelijk naaldbos, heide, vennen en weilanden. Een gedeelte van de heide was pas afgeplacht; er groeide nu nog niets op. Door de vele regenval waren sommige heidevelden aardig drassig. Hier en daar stonden koningsvaren en gagel langs de kant. Het is een zeer gevarieerd gebied, waarbij het fantastisch mooi weer was om er op uit te trekken. De vele trimmers, fietser, ruiters en wandelaars waren op hetzelfde idee gekomen. De zon deed z'n best maar de donkere wolken kwamen steeds dichterbij. Toen de regenval losbarstte hebben we in een sneller tempo de route afgemaakt en gingen we bij de watermolen nog wat nakletsen onder het genot van een kop koffie met gebak.

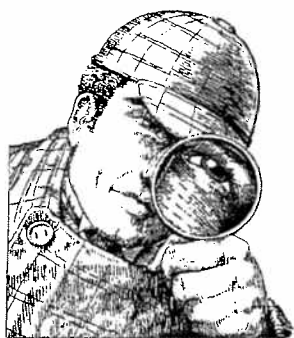
Waarnemingen:

Blauwe reiger, buizerd, geelgors, goudhaan, 3x grote zilverreiger, houtduif, merel, ijsvogel (helaas maar door twee man gezien), kievit, knobbelzwaan, koolmees, havik, spreeuw, staartmees, vink, 20x watersnip, winterkoning, zwarte kraai, boomkruiper, gaai, groene specht, grote bonte specht, matkop, waterhoen, staartmees, pimpelmees, kuifmees, rietgors, grauwe gans, kokmeeuw en roek.

Sandra van de Burgt

Vogel onder de loep...

De IJsvogel

Deze keer een vogel die zo uit de tropen afkomstig lijkt te zijn... de ijsvogel. En inderdaad, in de tropen komen ook veel verschillende soorten ijsvogels voor. Echter onze ijsvogel kan daar wat kleurenpracht betreft direct mee concurreren. Het is wat mij betreft de mooiste gekleurde vogel die in Nederland voorkomt. De laatste tijd wordt de ijsvogel in de buurt weer regelmatig waargenomen. Vaak bij de lage Raam maar soms ook... in Uden. Twee weken geleden nog hoorde ik van iemand dat ze een ijsvogeltje had gezien. Langs de Rondweg bij het sluisje bij "Beter Bed". Het is daar inderdaad een mooie plaats voor een ijsvogeltje. Mooie uitkijkplaatsen om te vissen en stromend water. Maar hoe vaak ik er ook langs kom... voor mij is het beestje nooit thuis!

De ijsvogel komt in Nederland voor als zeer schaarse broedvogel die het de laatste tijd wat beter lijkt te doen. Biddend of vanaf een uitkijkpost wordt er gevestigd. Grote waterinsecten worden graag gegeten maar natuurlijk ook visjes. De wat "lastige visjes", zoals stekelbaarsjes worden eerst tegen een tak vinnig doodgeslagen. Want als het visje dood is worden de stekels slap en kan het visje zonder gevaar gegeten worden. De kop als eerste... de rest volgt vanzelf lijkt de ijsvogel te denken en inderdaad is het waar. De balts van de ijsvogel is vroeg in het voorjaar en bestaat hoofdzakelijk uit achtervolgingen hoog in de lucht. Soms zie je dan plotseling tijdens een wandeling aan de waterkant twee gekleurde vogels voorbij flitsen. Zo snel dat je niet kunt zien wat het is, maar de kleur verradt toch waar het om gaat... IJsvogels!

De witte eieren worden gelegd in een zelf gegraven nestgang die tot een meter diep kan zijn. Als de ene vogel graaft zit de andere op wacht. Ook tijdens de broedperiode worden de taken keurig gedeeld. Als de jongen groter worden is het nest zo'n smeerboel geworden door alle restjes vis dat de ouders na elk bezoek een wasbeurt moeten nemen. Alhoewel de jongen na het uitvliegen vrijwel direct kunnen vissen moeten ze toch nog een hele tijd door de ouders worden bijgevoerd. Want ook voor hen geldt... al doende leert men. Veel jonge ijsvogels vinden de verdrinkingsdood omdat ze in het water duiken terwijl hun verenpakje nog niet helemaal waterdicht is. Ze zuigen dan het water op als een spons en verdrinken. In het begin van de winter verspreiden de jongen zich. Het mannetje en het vrouwtje bejagen dan ieder een eigen visgebied om in het voorjaar weer bij elkaar te komen.

Dus mensen, op naar de Rondweg, daar is de ijsvogel pas nog gezien. De kans is groot dat daar de komende tijd meer waarnemingen van deze schitterende vogel plaats kunnen vinden. En mocht je hem zien.... Vraag dan of hij (of zij) eens wil blijven zitten als ik er voorbij kom, dat zou ik erg op prijs stellen... Tot de volgende keer.

Pedro van den Acker

Publiekswandeling zondag 12 november 2000

De weervoorspellingen voor deze dag waren ronduit slecht. Het enige wat voorspeld werd was regen en nog eens regen. Erg jammer, zeker voor Peter Noy die er toch steeds weer veel moeite voor doet om onze publiekswandelingen in de publiciteit te brengen. Maar toen we de parkeerplaats van het Bezoekerscentrum opreden, viel de opkomst alleszins mee. Er waren toch nog zo'n 30 mensen die de regen trotseerden om met ons mee te wandelen. Na het welkomswoord van Jan-Willem Hermans splitsen we in twee groepen. Een groep ging met John mee, Ramon en ik gingen met Jan-Willem mee.

We liepen het pad in waar de auto's geparkeerd staan.

Veel mensen hadden een paraplu bij zich, wat het zicht toch wel wat belemmerde. Toen we rechts een pad insloegen zagen we een mierenhoop. Van de zomer heb ik hier kinderen gegidst en toen was er heel wat meer leven in de hoop. Het is een nest van rode bosmieren. Ze hebben een zwart lijf en een zwarte kop en een oranje-rood borststuk. De nesten worden altijd in de buurt van bomen gebouwd, omdat daar zowel het meeste bouw materiaal als het meeste voedsel aanwezig is. Het voedsel bestaat hoofdzakelijk uit rupsen en bastaardrupsen die met mierenzuur worden uitgeschakeld en het nest worden binnengesleept. De larven worden met uitgebraakt voedsel gevoed. De groene specht is verzot op poppen van mieren. De Gaai wil wel eens zijn vleugels uitspreiden in een mierenest in de hoop dat de mieren het ongedierte uit zijn veren eten. Helaas is de rode bosmier sterk in aantal achteruitgegaan. Toen we eenmaal aan het wandelen waren, viel het weer best mee. Je went gauw aan de regen, bovendien was het ook hele tijden gewoon droog. We zagen nog een buizerd wegvliegen, een paar holenduifjes lieten zich zien en een vlucht kieviten. De kieviten leven vooral van bodemdieren en zijn daarom vooral op weilanden en akkers te vinden. Ze leven buiten de broedtijd in grote groepen en blijven net voor de vorstgrens. Als het gaat winteren trekken ze naar Noord-Frankrijk en zodra het gaat dooien zijn ze weer hier te zien.

Bij het "vierlandenpunt" gingen we richting de "Drie Vennen". Jan-Willen hoopte op de klapekster, want die was daar alweer gesignaleerd. We liepen langs een Wijmoethbos (een naaldbos) en zagen bij verschillende bomen dat er hars langs de stam had gestroomd. Dit hebben de spechten gedaan. Die zijn dan op zoek naar voedsel en hakken een gat in de bast waardoor de boom begint te "bloeden". Ook zagen we een paar hollen die uitgehakt waren. Volgens Jan-Willem was dit erg ongebruikelijk in naaldbomen, omdat spechten meestal loofbomen uitzoeken om hun nest in te bouwen. De klapekster hebben we helaas niet gezien. Deze wintergast was waarschijnlijk aan het schuilen voor de regen.

We zagen ook nog verschillende groepen veldleeuwerikken overvliegen. Ze maken een typisch geluidje, de trekroep, wat je niet makkelijk vergeet. In het najaar en winter vind je soms hele zwermen op stoppelvelden. In oktober en november trekken ze in grote groepen over de Maashorst. Een mooi gezicht.

Omdat het met de vogels toch wat minder was hebben we ook regelmatig naar de grond gekeken. Daar groeien veel paddestoelen, in alle soorten en maten, vooral door het natte weer en omdat het nog niet gevroren heeft. We hebben er van genoten. Na een kleine drie uur wandelen hebben we het gevoel dat we een regenachtige zondagochtend toch nog goed besteed hebben.

Liesbeth Verkaar

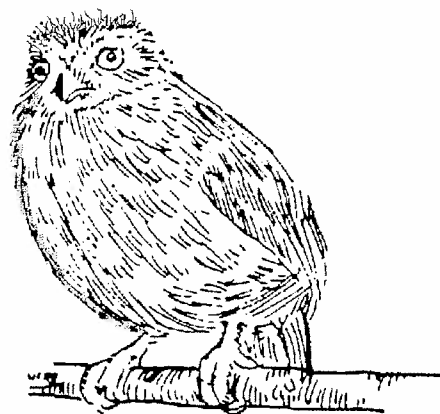
.....

UILENJONG

*Een silhouet tegen de lucht,
doodstil, dicht naast elkaar,
voor hen vandaag geen lange vlucht,
bedacht op elk gevaar.*

*Voorzichtig kom ik naderbij,
heel stil, verwondering,
het uilenjong dat kijkt naar mij,
ik ben stil, voel me een zonderling.*

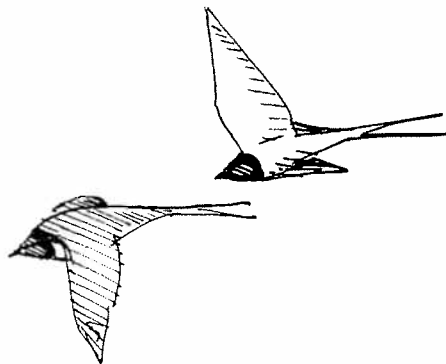
(Marian Vlamings van Kaam)

In gesprek met ... Esther Maas

Esther is een echte Brabantse. Ze werd geboren in Oss maar haar woonplaats werd Schayk. Jammer voor het Osse "groen", zoals u uit de verdere tekst zult begrijpen. Haar HAVO diploma behaalde zij in Grave. Aangezien Esther al van jongsaf aan zich sterk aangetrokken voelde tot alles wat groeit en bloeit in de natuur viel haar keuze voor een beroepsopleiding op de Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein in Velp. Zij koos daar voor de studierichting Tuin- en Landschapsinrichting voor zowel stedelijk als landelijk groen. Na het behalen van haar bul werd haar eerste werkkring Werkvoorbereider van de afdeling Beheer en Openbare ruimte in Den Bosch, een functie die zij daar anderhalf jaar vervulde. Esther solliciteerde in Schijndel en kreeg daar de functie van Werkvoorbereider Weg- en Waterbouw, sectie Plantsoenen. Deze functie, die zij nog steeds vervult, betreft het stedelijk groen. Esther zou liever werken voor landelijk groen, maar dat biedt helaas niet zoveel mogelijkheden. Esther woont al een paar jaar in Uden. Om de flora eens op een andere manier te leren kennen werd zij een paar maanden geleden lid van het IVN-Uden. Wellicht kunnen we haar nog eens zien als gids voor het IVN. De combinatie van haar werk en het IVN lidmaatschap ziet zij als een beroepsmatige toespitsing op haar florabetrokkenheid. Zij wilde echter ook iets meer te weten komen over de fauna en wel speciaal van de vogels. Zo gebeurde het dat zij ruim een jaar geleden in de Maashorst deelnam aan een publiekswandeling van onze Vogelwacht. Aangestoken door het enthousiasme en kundigheid van de gidsen meldde zij zich aan als lid van de Vogelwacht. Esther is ambitieus en nam deel aan de Vogelcursus 2000. De basis voor vogelaar werd daar gelegd en uiteraard moet dan het geleerde worden toegepast in de praktijk, namelijk het leren herkennen van vogels aan onder andere vorm, kleur, geluid, wijze van vliegen en de biotoop waar de betreffende vogel in woont. Esther vond een uitstekende gelegenheid in de voorjaarsexcursie naar het Lauwersmeer. De ervaren vogelaars, zoals altijd bereid om aan de wat minder ervaren vogelaars tekst en uitleg te geven, droegen op die manier veel bij tot meer kennis. Hierdoor was de excursie niet alleen gezellig, maar ook leerzaam. Esther's inzet en enthousiasme bleef in de Vogelwacht niet onopgemerkt en toen er in het Bestuur een functie vrijkwam werd zij daarvoor gevraagd. Esther is inmiddels officieel bestuurslid. Tijdens dit interview stelde Esther dat zij nog maar weinig kennis heeft van vogels. Maar voor mij staat één ding vast: Esther zal zich ongetwijfeld ontwikkelen tot een ervaren vogelaar en in het Bestuur zeker een flink steentje bijdragen. Veel plezier en succes hierbij toegewenst.

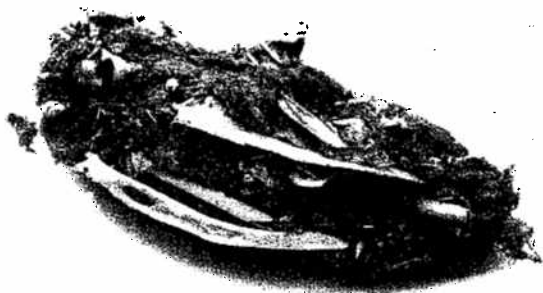
Aad van Toor

Uilenbraakballen - uitpluisavond

In aansluiting op de lezing van Annemarie van Diepenbeek, hielden we op maandagavond 27 november jl. een avond waarin we uilenbraakballen gingen uitpluizen. De lezing was overigens zeer interessant. Geen idee dat er in Nederland zoveel verschillende soorten muizen leven. Ze kon boeiend vertellen, begeleid door mooie dia's.

Er waren een kleine twintig man naar de Groenhoeve gekomen om te gaan wroeten in de braakballen. We kregen allerlei tabellen waarin je kon opzoeken met wat voor een muis je te maken had. De uilenwerkgroep had voor braakballen gezorgd. Er waren braakballen van ransuilen (verse), van de kerkuil en een paar van de steenuil. Nadat we in drie

groepen verdeeld waren konden we beginnen. Het bleek een tijdrovend werkje te zijn. Je moest natuurlijk voorzichtig te werk gaan om geen botjes kapot te maken. Het ging voornamelijk om de onderkaakjes en de schedeltjes met de bovenkaakjes. Daar kun je aan zien via de tabellen wat voor muis het is geweest. Ook aan de tandjes kun je veel aflezen. Er zitten ook een boel vachtresten in de braakbal. Na een poosje werden de tafels bedekt met

allerlei soorten botjes. De echte fanatiekelingen waren al bezig met de botjes op naam te brengen. Je had er wel een loep bij nodig want alles is zo klein. Maar over het algemeen werd er alleen geplozen en toen de klok al richting elf uur ging moesten we toch besluiten dat er nog een avond aan vastgeplakt moest worden. De botjes werden voorzichtig opgeruimd en besloten werd om op maandag 8 januari verder te gaan met het determineren.

Aan de hand van de gegevens, die o.a. deze avond verzameld worden, wil de vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ) een antwoord krijgen op de vraag wat voor invloed het veranderende landschap heeft op zoogdieren. Gaan ze voor- of achteruit, hebben ze baat bij de aanleg van natuurgebieden of juist niet? Door jaarlijks op vaste lokaties braakballen te verzamelen en te pluizen kunnen de aantalsontwikkelingen en het vóórkomen van zeldzame soorten in Nederland gevolgd worden. Het is ook de bedoeling dat onze vereniging deze activiteit jaarlijks terug laat komen. Je bouwt dan een overzicht op van het wel en wee van de kleine zoogdieren rond de verzamelplaats. Je kunt dan ook constateren dat de muizen een driejarige cyclus hebben. Na een topjaar volgt meestal een ineenstorting van de populatie. In jaren waarin er veel muizen zijn, zie je ook dat de uilen veel meer tot broeden komen. Dat staat allemaal in verband met elkaar.

Al met al was het een gezellige avond met zelfs muziek erbij. Het vervolg is dus op maandag 8 januari a.s. en hopelijk is de opkomst dan weer zo goed, want dan kunnen er veel gegevens opgestuurd worden.

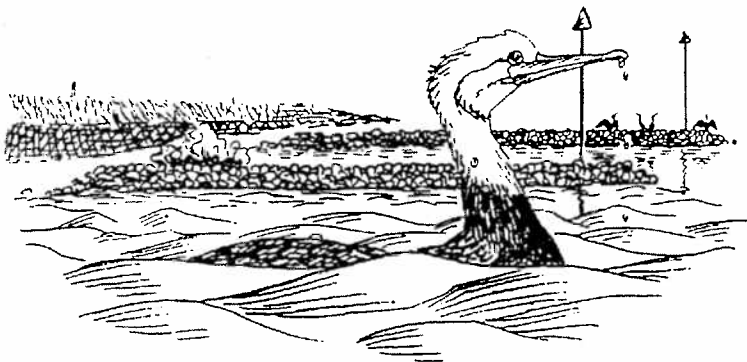
Liesbeth Verkaar

Excursie Flevopolder 2000

De weerman voorspelde niet veel goeds. Desondanks was het stralend weer op zondag 29 oktober 2000. Helaas hebben veel vogelwachters zich door de slechte vooruitzichten een mooie vogeldag laten ontnemen. Vier man sterk (John Hermans, Jan-Willem Hermans, Rien de Mol en Esther Maas) trokken naar het jongste stukje Nederland, waar zich het grootste zoetwatermoeras van Nederland bevindt.

De Oostvaardersplassen en Lepelaarsplassen vormen een uniek stuk Nederlandse natuur en zijn door hun enorme vogelrijkdom van internationale betekenis. Ongeveer 30 jaar geleden was het gebied nieuw polderland waarvoor nog geen definitieve bestemming was. De natuur greep haar kans en er ontstond een gevarieerd moerasachtig gebied. Voor een groot aantal moerasvogels behoren de Oostvaardersplassen tot de belangrijkste broedgebieden van West-Europa. Buiten het broedseizoen fungeert het als pleisterplaats en overwinteringsgebied voor grote aantallen ganzen, eenden en steltlopers. Uniek aan dit gebied is de natuurlijke schommeling van waterstanden. De soortensamenstelling is dus afhankelijk van het seizoen en het waterpeil kan elk jaar weer anders zijn. Vanuit de observatiehut "De Zeearend" hadden we een prachtig schouwspel dat typerend is voor de Oostvaardersplassen in het najaar: een gevarieerd moerassig gebied vol Ganzen. Naast enorme aantallen Grauwe Ganzen zagen we hier onder andere ook Brandganzen, Aalscholvers, de Blauwe en de Bruine Kiekendief, een aantal Wintertalingen en de Grote Zilverreiger. De Zeearend, waar we op hadden gehoopt, hebben we slechts in opgezette toestand kunnen zien in het Bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer.

De Lepelaarsplassen hadden deze dag minder te bieden. Hoewel de combinatie van open water en bosjes mogelijkheden biedt voor diverse vogels, was er deze dag niet zo veel te zien. Opvallend waren de vele nesten van de Aalscholvers die hier jaarlijks broeden. Dit jaar broedden er circa 5.600 paren.

Tijdens een tocht langs het Markermeer hebben we de soorten van dieper water kunnen aanschouwen. Grote aantallen eenden en futen dobberden in de rustige delen van het meer aan de waterkant. Opvallend veel Dwergmeeuwen deden hier een poging om zich te handhaven in het winderige weer. Telkens wanneer zij moesten keren in de sterke wind, was de donkergrijze onderkant van de vleugels zichtbaar. Een handig kenmerk om hem te onderscheiden van andere Meeuwen.

Toegegeven: Het waaide hard en het heeft wat geregend, maar ik heb absoluut geen spijt gehad dat ik mee ben gegaan. Jammer dat zo velen zich lieten "misleiden" door de weerberichten. Een goede reden om hier nog eens met een groter gezelschap te gaan kijken want het totale gebied is zeker de moeite waard.

Waarnemingen:

Polder/cultuur- landschap

Blauwe reiger
Buizerd
Kievit
Kokmeeuw
Koperwiek
Kramsvogel
Smelleken
Sperwer
Spreeuw
Tapuit
Torenvalk
Zwarte kraai

Moerasgebieden

Aalscholver
Blauwe
kiekendief
Brandgans
Bruine
kiekendief
Gauwe gans
Grote
zilverreiger
Havik
Nijlgans
Wintertaling

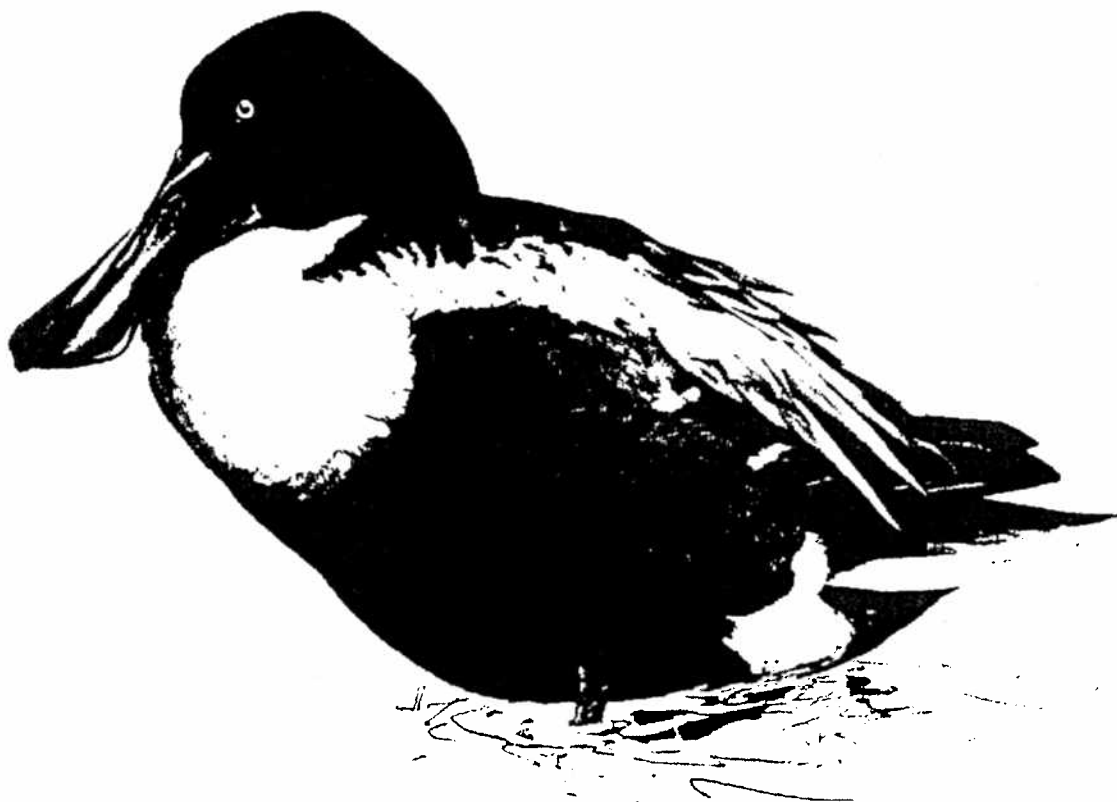
Open water

Bergeend
Dwergmeeuw
Fuut
Kleine
mantelmeeuw
Kuifeend
Meerkoet
Slobeend
Tafeleend
Wilde eend

Bosachtige gebieden

Matkop
Staartmees

Esther Maas

Stelregel 1: Neem altijd je verrekijker mee!

De witte vogel

Om mijn conditie op peil te houden "hol" ik ten minste twee maal per week door de "Maashorst", door bossen, heide en begrazingsgebied. Dat doe ik altijd 's morgens vroeg. De dag is dan nog maagdelijk en vol beloften. De natuur is op dat tijdstip op zijn mooist en veel vogels worden actief. Als ik daar zo in mijn uppie loop voel ik me heerlijk vrij en helemaal opgeslokt door de natuur. Het leuke van hardlopen is dat je, tegen de prijs van wat lui zweet, in een uur tijd met gemak zo'n tien kilometer kunt afleggen. Onderweg valt er, zeker voor een vogelaar, altijd genoeg te beleven. In deze tijd zijn het de trekvogels en onze wintergasten die je aandacht opeisen.

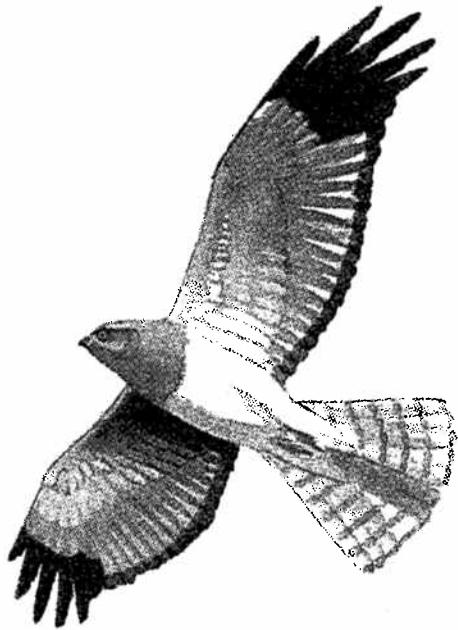

De reden die mij weer naar de pen deed grijpen was een interessante ontmoeting die ik vanmorgen (7 november) had met één van onze gevederde vrienden. Toen ik door het klaphek aan de Grensweg het begrazingsgebied in wilde lopen zag ik een vlucht van 55 aalscholvers in V-formatie overkomen. Maar mijn oog werd vooral getrokken door een grote witte vogel in de verte, die laag over de velden in mijn richting kwam aangevlogen. "Een zilverreiger" flitste het door mijn gedachten. Maar dichterbij gekomen herkende ik, aan de zo kenmerkende vlucht en de typisch V-vormig omhooggehouden vleugels, de Blauwe Kiekendief. Op zo'n moment dan denk je "shiiiiit, had ik nu maar mijn verrekijker bij me !" Maar helaas, stelregel 1: "**neem altijd je verrekijker mee**" is voor hardlopers moeilijk in praktijk te brengen. Echter, het geluk was met mij. De vogel vloog in een rustige, lage zoekvlucht, zo nu en dan duikend, recht op mij af. Hijgend en zwetend verborg ik mij op handen en voeten tussen de schaapskudde, die vredig stond te grazen. Verborg en tussen de schapen, die mij verwonderd en meewarig aankeken, wachtte ik af. Ik had hem en hij mij niet in de gaten en daar raakte ik behoorlijk opgewonden van! Hij kwam steeds dichterbij. Een paar maal zweefde hij recht boven mijn hoofd: een volwassen mannetjes Blauwe Kiek. Een pracht exemplaar, rank, sierlijk en wit met als in inkt gedoopte zwarte vleugelpunten, de blauw grijze kop speurend naar een prooi. Wel 15 minuten heb ik ademloos staan kijken. De vogel bleef dicht in mijn buurt en duikelde regelmatig in de ruige vegetatie. Of hij met succes iets heeft geslagen zal ik nooit weten. Plotseling zette hij zijn speurtocht voort in de richting van de Udense Dreef. Als een witte stip verdween hij uit mijn gezichtsveld.

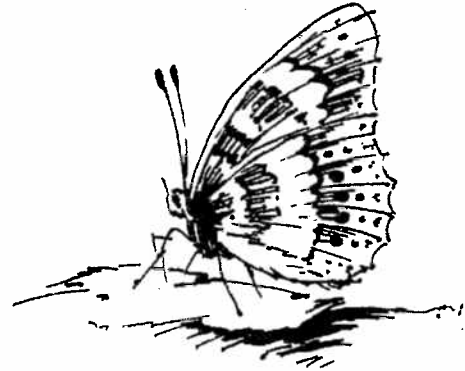
Nog diep onder de indruk van deze wel zeer intieme ontmoeting heb ik heb mijn rondje afgemaakt en thuis de schapenstront van mijn benen gewassen. 's Avonds nog even "onze" John gebeld. Hij vertelde mij dat het allemaal Scandinavische trekvogels waren en dat dit al het zevende exemplaar was die dit najaar in de Maashorst was waargenomen. "Het zijn meestal vrouwtjes en jouw Kiek was het tweede mannetje dit jaar. Maar toch wel een leuke waarneming". Dat vond ik nogal zwak uitgedrukt. Maar ja, ervaringen zijn nu eenmaal moeilijk overdraagbaar. Ik moet nu toch nog eens een mogelijkheid verzinnen om bij het hardlopen mijn verrekijker mee te nemen.

Joop Bergsma

Vliegende juweeltjes!

Sinds vier jaar houd ik mij niet alleen bezig met vogels, maar tevens met andere levende organismen in de natuur. Met name de insecten boeien mij, mede omdat ze vrij eenvoudig op de foto zijn vast te leggen. Uit deze veelfout van vormen heb ik mij toegespitst op de orde der Odonata, oftewel de Libellen. Libellen zijn onder te verdelen in Echte Libellen en Juffers. Ze zijn eenvoudig uit elkaar te houden: Echte Libellen zijn over het algemeen groter dan Juffers. Bij Juffers zijn de voor- en

achtervleugels gelijk van vorm en worden in de rust meestal in elkaar geklapt boven het achterlijf gehouden. Bij de Echte Libellen zijn de achtervleugels sterk verbreed. Deze worden in de rust meestal horizontaal gespreid gehouden. In Nederland kunnen ieder jaar meer dan zestig soorten Libellen waargenomen worden. Een groot aantal is echter zeldzaam tot zeer zeldzaam en tot kleine populaties beperkt. Met enig geluk en kennis van de soorten, kun je ieder jaar toch een veertigtal vrij eenvoudig waarnemen. In 1997 ben ik begonnen met het bekijken en fotograferen van Libellen in de buurt van Nijmegen (Hatertse en Overasseltse Vennen). Er zijn daar veel (grote) vennen en ik verwachtte daar nogal wat van. Maar na een jaar van veelal soorten uit elkaar zien te houden, wil je toch eens verder kijken. Al snel kwam ik op de Maashorst uit met de "Drie Vennen". In deze relatief kleine watertjes heb ik momenteel 29 soorten waargenomen, dus de helft van de soorten die in Nederland voorkomen. Ik zal nu een kleine impressie geven van de "vliegende juweeltjes" die daar te zien zijn.

Libellen zijn over het algemeen waar te nemen van half april tot eind november. Het begint met de juffertjes (Vuurjuffer en Watersnuffel). Met name de laatste zijn vaak in grote getale te zien. Eind april komen de eerste Echte Libellen. De Viervlek en de Platbuik met (het mannetje) zijn blauwe lijf scheren dan over het wateroppervlak op zoek naar vrouwtjes of indringers. Deze soorten gaan redelijk snel op een takje of op de grond zitten, dus met een verrekijker kun je ze goed bekijken. Maar als ze eenmaal aan het vliegen zijn, zijn ze moeilijk te volgen. Om ze te kunnen fotograferen moet je ook veel geduld hebben, want zitten ze eindelijk dan is maar de vraag voor hoelang. Ook de Venwitsnuitlibel (kwetsbaar in Nederland) is een van de vroegere soorten. Zijn naam doet hij eer aan: een zwarte libel met rode vlekken én een witte snuit. Omdat de larven van Libellen zich ontwikkelen in het water, kun je gedurende de Libellentijd overal aan de waterplanten of bomen in de omgeving huidjes vinden van uitgeslopen exemplaren. Ik heb een fotoreportage gemaakt van een Platbuik die uit het water kwam en langzaam de kant op klom om zich uiteindelijk aan een plant omhoog te hijsen. Op een hoogte van 25 centimeter begon de Libel uit zijn huid te kruipen. Binnen 30 minuten vloog hij weg. Dit uitsluipen moet natuurlijk wel snel gebeuren, want er loeren allerlei roofdieren (vogels, kikkers) om een eenvoudig hapje te kunnen bemachtigen. Als de Libellen eenmaal geoefende vliegers zijn, dan zijn ze niet zo eenvoudig te vangen. Toch zijn er vogels die er wat minder moeite mee hebben. In de Hatertse Vennen heb ik nu al zeker 7 jaar op rij kunnen genieten van Boomvalken die op Libellenjacht zijn boven de vennen.

Ik kan me bijna geen mooier gezicht voorstellen dan een Boomvalk die als een puntje in de lucht opeens naar beneden duikt en zo een niets vermoedende Libel te grazen neemt. De Libel in de poten, brengt hij zijn kop naar het weerloos insect en bijt de vleugels eraf voordat hij het in de lucht oppeuzelt. Jammer genoeg heb ik dit scenario nog niet kunnen meemaken in de Maashorst. In de zomer zijn de meeste Libellensoorten waar te nemen. Enkele soorten zijn schitterend om te zien. De eerste keer dat ik de Weidebeekjuffer zag, weet ik nog als de dag van gisteren. Het leek met zijn blauw gekleurde vleugels net een grote vlinder. Bij de vennen is het een zeldzame verschijning omdat zijn biotoop voornamelijk bestaat uit beken en rivieren. Overal krioelt het van de pantserjuffers. In Nederland komen vijf pantserjuffersoorten voor: Laat ze nu alle vijf in de Maashorst te bewonderen zijn. Zelfs de in Nederland tot "kwetsbare soort" uitgeroepen Tengere Pantserjuffer heb ik in een klein aantal gevonden. Ook de Bruine Winterjuffer die in Nederland als "bedreigd" te boek staat heb ik waargenomen. De grote Glazenmakers (Echte Libellen) zijn ook vooral tijdens de zomer en nazomermaanden te vinden. Langs de bosranden kunnen grote aantallen Paardenbijters waargenomen worden. Zij jagen in groepen naar allerlei kleine vliegende insecten. De Grote Keizerlibel is op elk van de vennen te zien. Bijna onvermoeibaar vliegt hij heen en weer. Om deze soort op de foto te kunnen zetten, moet je geluk hebben dat hij gaat zitten en blijft zitten, want de kleinste beweging zal hem doen opvliegen. Ook de Blauwe Glazenmaker is een Libellensoort die constant in de lucht te vinden is op zoek naar prooi. Dit jaar nog wilde ik een Tengere Pantserjuffer fotograferen, maar net toen ik wilde afdrukken, greep een Blauwe Glazenmaker het beestje en vrat het in de lucht op. Dan sta je even raar te kijken. De meeste Libellen die je in de zomer en nazomer zult waarnemen zijn de heidelibellen. Met name de Zwarte Heidelibel, Bruine Heidelibel en Bloedrode Heidelibel zijn niet te missen bij de Vennen. Ze zijn relatief eenvoudig te benaderen en als ze wegvliegen dan is maar voor even. Sommige soorten Libellen moet je vangen om ze te kunnen determineren. Met name de Pantserjuffersoorten lijken in eerste instantie op elkaar. Ook tussen enkele heidelibellen zijn kleine verschillen. Tegen het eind van de herfst zijn er nog maar weinig soorten. Houtpantserjuffers en Zwarte en Bruine Heidelibellen zijn dan samen met enkele Glazenmakers de enige soorten. Daarna is het weer wachten tot het volgend jaar als de hele cyclus weer opnieuw begint. Ik kan natuurlijk de soorten allemaal gaan beschrijven, maar het is leuker om zelf op onderzoek uit te gaan. Met de Veldgids Libellen van Frank Bos en Marcel Wasscher is het vrij eenvoudig om de soorten uit elkaar te houden. Ik hoop dat ik jullie interesse voor deze prachtige insecten heb gewekt.

Soorten die in de Maashorst door mij zijn waargenomen:

Juffers: Weidebeekjuffer; Houtpantserjuffer; Gewone Pantserjuffer; Tangpantserjuffer; Zwervende Pantserjuffer; Tengere Pantserjuffer, Bruine Winterjuffer; Azuurwaterjuffer; Watersnuffel; Lantaarntje; Tengere Grasjuffer; Kleine Roodoogjuffer; Vuurjuffer.

Echte Libellen: Paardenbijter; Venglazenmaker; Blauwe Glazenmaker; Bruine Glazenmaker; Grote Keizerlibel; Smaragdlibel; Viervlek; Platbuik; Gewone Oeverlibel; Zwarte Heidelibel; Bloedrode Heidelibel; Geelvlekheidelibel; Steenrode Heidelibel; Bruinrode Heidelibel; Venwitsnuitlibel; Noordse Witsnuitlibel.

Don-Alexander van Bergen

Jaarverslag Uilenwerkgroep 2000

De Kerkuil

Voor aanvang van het broedseizoen was het even spannend wat de Kerkuil zou doen. Zoals jullie inmiddels wel weten hebben Kerkuilen piek- en daljaren, al naar gelang de muizenstand zich gedraagt. 1999 was een ongekend piekjaar en dikwijls is het daarop volgende jaar dan een daljaar, maar al in het begin van 2000 kregen we signalen dat de Kerkuil deze keer twee piekjaren achter elkaar zou hebben. Tijdens de controles bleek dit bewaarheid te worden. Sinds 1963 hebben er nog nooit zoveel broedparen in onze buurt gezeten als dit jaar!

Het resultaat ziet er als volgt uit:

- 4 broedparen in Odiliapeel met totaal 11 jongen
- 2 broedparen in Volkel met totaal 9 jongen
- 2 broedparen in Boekel met totaal 8 jongen
- 1 broedpaar in Venhorst met totaal 3 jongen
- 3 broedparen in Uden met totaal 7 jongen
- 1 broedpaar in Zeeland met totaal 1 jong
- 1 broedpaar in Mariaheide met totaal 1 jong
- 1 broedpaar in Eerde met totaal 4 jongen
- 1 broedpaar in Veghel met totaal 0 jongen (niet uitgevlogen)
- 2 broedparen in Vorstenbosch met totaal 1 jong
- 3 broedparen in Keldonk met totaal 7 jongen

Dit betekent dat in ons werkgebied er totaal 21 broedparen hebben gezeten die tesamen 52 jongen hebben grootgebracht. Ons werkgebied bestaat niet alleen uit de gemeenten Uden en Boekel maar is, in verband met daar woonachtige leden van de Vogelwacht, uitgebreid met Veghel en Keldonk. Alles bij elkaar is dit een geweldig resultaat. Hoe het landelijk dit jaar is geweest is nog niet bekend maar ik verwacht dat ook voor geheel Nederland de Kerkuil dit jaar een topjaar heeft gehad. Te hopen valt dat hiermee zijn bedreigde status verdwijnt en dat wij tot in lengte der jaren mogen genieten van deze prachtige soort.

Tijdens de controles zijn er nog enkele leuke dingen naar voren gekomen. Diverse Kerkuilen waren voorzien van een ring zodat je precies weet waar ze vanaf komen. In Odiliapeel vonden we een Kerkuil die minder dan een jaar geleden in Antwerpen als nestjong geringd was. Verder troffen we in Odiliapeel nog een Kerkuil die in 1999 in Volkel door ons geringd was. Opmerkelijk hierbij is dat Kerkuilen dus binnen een jaar volwassen zijn en tot broeden kunnen overgaan. In Keldonk werd een Kerkuil gevonden die twee jaar eerder in Sevenum geringd was en een andere Kerkuil die anderhalf jaar geleden als nestjong in Oirschot geringd is. Ook zelf hebben we dit jaar in samenwerking met Gerard van der Kaa weer veel jonge Kerkuilen geringd. Het blijft immers leuk dat je een Kerkuil door het ringen kunt herkennen.

De Steenuil

Sinds een aantal jaren is de stand van de Steenuil naar op een zorgwekkend peil gedaald. Vandaar dat vele vogelwerkgroepen zich ook intensief bezig houden om het deze soort beter naar de zin te maken. Dat kan vooral door het aanbieden van nestgelegenheid (Steenuilenpijpen) maar ook door biotoopverbetering. (het creëren van overhoekjes met allerlei kruiden). Ook wij zijn als uilenwerkgroep hiermee begonnen. Om eerst een indruk te krijgen hoe de stand van de Steenuil in onze omgeving is hebben we in 2000 een geluidsinventarisatie gehouden. Door middel van een cassette recorder laat je het geluid van een Steenuil horen (in februari/maart). Hierop reageert een Steenuil en zo weet je waar Steenuilen zich nog bevinden. Ook in 2001 zullen we dit nog verder voortzetten.

Toch vielen de resultaten in 2000 niet tegen:

- 5 paren in Uden
- 3 paren in Volkel
- 1 paar in Odiliapeel
- 1 paar in Boekel
- 1 paar in Venhorst
- 8 paren in Keldonk
- 2 paren in Erp
- 4 paren in Mariaheide
- 1 paar in Veghel
- 4 paren in Vorstenbosch
- 2 paren in Zijtaart
- 1 paar in Zeeland

Totaal zijn dit 33 paren. Gelukkig zitten er dus in onze omgeving nog overal Steenuilen maar dit neemt niet weg dat de Steenuil behoorlijk in aantal is achteruitgegaan. Zelf wist ik voor vijftien jaar geleden nog een aantal plaatsen waar Steenuilen aanwezig waren maar die nu geheel verdwenen zijn. Zoals al gezegd zullen we in 2001 de geluidsinventarisatie nog herhalen. Daarna kunnen we dan plannen maken om te kijken hoe we de Steenuil zoveel mogelijk hier kunnen behouden of eventueel te laten uitbreiden.

Als laatste valt te vermelden dat we in november jl. een mooie lezing hebben gehad van Annemarie van Diepenbeek die ons haarfijn uitlegde hoe we de verschillende muizensoorten kunnen herkennen. Dit als voorspel op de uitpluisavond van braakballen die een week later werd gehouden. Hierbij hebben we braakballen van Kerkuilen, Steenuilen en Ransuilen uitgeplozen. Dit tot zeer genoegen van enkele leden die allerlei wormpjes zagen kruipen.

Jammer genoeg bleek het veel meer werk te zijn dan was voorzien. Het determineren van de schedels zal daarom op een avond in januari plaatsvinden. Kom dan allemaal. Het is best leuk om na te gaan wat de uilen al niet voor voedsel tot zich nemen.

John Hermans,
Coördinator Werkgroep Uilen

Telpost Brobbelbies

In 2000 hebben we er weer een fenomeen bij gekregen, het tellen vanaf de telpost Brobbelbies, gelegen in het Maashorstgebied. Al jarenlang tellen vele vogelwerkgroepen voorbijtrekkende vogels in voor- en najaar. Ook wij als Vogelwacht Uden wilden dit gaan organiseren. Ik heb daarvoor midden in de Brobbelbies een plaats aangewezen waar vandaan we de tellingen zouden gaan verrichten. Welnu, er is de afgelopen tijd veel geteld. Vanaf september tot begin november van dit jaar hebben we in totaal 85 uren geteld! De ervaring leert inmiddels dat het niet alleen om vogels tellen ging maar dat het ook een ontmoetingsplaats was voor een aantal leden van de Vogelwacht. Vooral Jan Verhoeven, Henk van den Acker, Sandra van de Burgt en de groep Mariaheide hebben menig uurtje op de telpost gestaan. Degenen die er niet zijn geweest kan ik alleen maar aanraden om er volgend jaar wél bij te zijn. Je hoeft er niet perse verstand van te hebben. Dikwijls zijn er leden aanwezig die er veel vanaf weten waardoor je er vanzelf meer verstand van krijgt. Wel opletten want het werkt verslavend. Voor mezelf vind ik het prachtig om enkele uren op de telpost te staan en dan bijvoorbeeld op korte afstand een Smelleken te zien langskomen.

Totaal hebben we **23.538 vogels** over zien komen verdeeld over **58 vogelsoorten**. Hierbij waren enkele vogelsoorten die niet of nauwelijks eerder in de Maashorst geteld waren.

Hieronder zie je het totale resultaat van de tellingen:

Soort	Totaal per soort
Aalscholver	302
Blauwe Kiekendief	4
Blauwe Reiger	20
Boerenzwaluw	2093
Boomleeuwerik	46
Boompieper	5
Boomvalk	2
Bruine Kiekendief	3
Buizerd	68
Gaai	4
Geelgors	88
Gele Kwikstaart	12
Goudplevier	19
Grauwe Gans	58
Graspieper	3300
Groenling	15
Gr. Gele Kwikstaart	1
Grote Lijster	5
Havik	4
Heggenmus	7
Holenduif	367
Houtduif	650
Huiszwaluw	10
Kauw	175
Keep	58
Kievit	962
Kleine Bonte Specht	1
Kleine Zwaan	1
Kneu	433

Soort	Totaal per soort
Kokmeeuw	73
Koperwiek	272
Kramsvogel	55
Merel	14
Nijlgans	6
Oeverzwaluw	8
Paap	1
Putter	3
Rietgors	79
Ringmus	48
Roek	83
Roodkeelpieper	5
Sijs	74
Slechtvalk	2
Smelleken	2
Sperwer	26
Spreeuw	7014
Stormmeeuw	8
Tapuit	1
Tijftjaf	6
Torenvalk	6
Veldleeuwerik	4371
Vink	1544
Watersnip	6
Witte Kwikstaart	516
Wulp	2
Zanglijster	31
Zilvermeeuw	23
Zwarte Kraai	216
Niet gedetermineerd	331
Eindtotaal	23538

Vermeldenswaard zijn de volgende soorten:

Aalscholver: Het gaat steeds beter met deze soort in Nederland. Veel exemplaren brengen de winter in Frankrijk door. Deze exemplaren zien we hier over vliegen. Met 302 stuks waren dit er verrassend veel.

Goudplevier: In het voorjaar zien we deze soort regelmatig voorbij vliegen. In het najaar valt de Goudplevier minder op. Toch zie je dat er een aantal doortrekken die de winter in zuidelijkere streken doorbrengen.

Grote Gele Kwikstaart: Een exemplaar hebben we voorbij zien vliegen in deze periode. De Grote gele kwikstaart broedt nauwelijks in Nederland. Dit is dus zeer waarschijnlijk een Scandinavisch exemplaar.

Kleine Bonte Specht: Een exemplaar is er overgevlogen. Elke winter zien we meer Kleine bonte spechten dan in de zomer. Dat duidt er op dat deze vogel dus een trekvogel is. Dit in tegenstelling tot de andere spechtensorten (behalve de Draaihals).

Kleine Zwaan: Deze vogel heeft een volle dag in de Brobbelbies gebivakkeerd. Dit zie je niet dikwijls in de Maashorst.

Roodkeelpieper: Voor zover ik weet hadden we de Roodkeelpieper in de Maashorst nog nooit waargenomen. Dankzij het uitstekende gehoor van Jan werden er zelfs diverse keren Roodkeelpiepers waargenomen. Het is bekend dat ze in klein aantal doortrekken, vooral in het binnenland. Volgend jaar dus ook proberen waar te nemen.

Slechtvalk: Tweemaal werd een overvliegende Slechtvalk waargenomen. Ook dit zijn zeldzame waarnemingen voor de Maashorst ondanks het feit dat de Slechtvalk toeneemt en op steeds meer plaatsen waar te nemen is.

Smelleken: De verkleinde uitvoering van de Slechtvalk zagen we ook tweemaal langskomen. Beide keren hebben we het Smelleken jagend in actie gezien waarbij de vogel het gemunt had op de vele Veldleeuweriken die in de Brobbelbies zaten.

In het volgende Bruujssel zal ik nog dieper ingaan op diverse resultaten die we door deze telling verkregen hebben.

John Hermans

Educatieve mogelijkheden De Groenhoeve

de groenhoeve

Een Werkgroep, ingesteld door de drie besturen van Vogelwacht, Kinderboerderij en IVN, heeft de educatieve mogelijkheden in en rondom de Groenhoeve onderzocht. Duidelijk was dat het gebouw met zijn omgeving goede omstandigheden biedt om jong en oud breed kennis te laten maken met planten en dieren. Onduidelijk was de concretisering van ideeën en het onderzoeken van de haalbaarheid ervan. De besturen hebben als voornaamste opdracht meegegeven dat eventuele voorstellen de

bestaande, goed lopende activiteiten niet mogen ondermijnen, ze dienen een toegevoegde waarde te hebben en het mogen geen activiteiten betreffen die vanuit het Bezoekerscentrum Slabroek reeds worden aangeboden. Verder wilden de besturen inzicht hebben in de beoogde doelgroepen, aandacht voor mankracht en de financiële aspecten en tot slot zouden de voorgestelde activiteiten in stand gehouden moeten kunnen worden.

De werkgroep is begonnen met enkele bijeenkomsten waar uitsluitend inventariserend over van alles en nog wat gesproken werd. Hiervan zijn verslagen gemaakt en er zijn binnen de verenigingen enkele deskundigen ingeschakeld voor werkzaamheden waar specifieke kennis voor nodig was. Geleidelijk is op deze manier een rapportage ontstaan, getiteld: **"DE GROENHOEVE, onderzoek naar de educatieve mogelijkheden in en rondom dit verenigingsgebouw"**. Dit rapport is eind oktober toegezonden aan Burgemeester en Wethouders van Uden en aan het Waterschap De Aa met de vraag om medewerking voor het realiseren van de voorstellen. Daarnaast is het rapport verspreid binnen de drie deelnemende organisaties en toegezonden aan de consultant NME, Stichting Groenhoeve, Bezoekerscentrum, directeur Openbare Werken Uden, voetbalvereniging FC Uden en aan de wijkraden Bitswijk en Hoeven.

De werkgroep bestaat uit de verenigingsleden Lilian Beniers, Truus van Dijk, Jeannie van Riel, Nico Strijbosch, Lies Verbossen en Jan van de Wijert. Toon van de Schans en Nico Ettema hebben ons bijgestaan met hun specifieke kennis. De werkgroep is klaar met haar werk, zij heeft voorstellen gedaan, de besturen zijn hiermee akkoord gegaan, nu wacht de realisering van een en ander. Het is fijn te kunnen melden dat alle leden van de werkgroep zich ook willen inzetten voor de effectuering van hun voorstellen. Natuurlijk zullen we voor bepaalde deelactiviteiten meer hulp nodig hebben. We zullen dat te zijner tijd laten weten.

Wat staat er in het boekwerkje van 21 bladzijden?

Het rapport bestaat uit een inleiding, onderzoeksopdracht, inventarisatie van de aanwezige educatieve elementen, voorstellen tot beheer, doelgroepen, educatieve activiteiten voor deze doelgroepen, bemensing en haalbaarheid, projectvoorstellen, financiën en een tot slot. Bijlage 1 bevat de geïnventariseerde planten, bijlage 2 somt een aantal aandachtspunten bij de uitvoering op en tenslotte sluit het rapport af met een luchtfoto en een tekening van de Groenhoeve en haar omgeving.

Over welke educatieve elementen hebben we het in het rapport?

De Groenhoeve zelf met de dieren, het bos ernaast, de waterloop van het waterschap De Aa, het grasland achter het sportpark, de vijvers, de hagen en houtwallen en de wegbermen. Voor deze elementen zijn voorstellen tot beheer beschreven, afgestemd op het educatief gebruik ervan.

Welke doelgroepen hebben we op het oog?

We willen ouders met kinderen en individuele bezoekers van de Groenhoeve bereiken. We denken hierbij aan een natuurpad met informatie- en opdrachtenmap. Indien haalbaar, willen we de ontvangst van groep 4 en/of 5 van de basisscholen mogelijk maken. Dit is de moeilijkste opgave omdat hiervoor veel vrijwilligersuren nodig zijn en je moet ook les- en doe-materiaal ontwikkelen. Het natuurpad en de mappen zullen goed bruikbaar moeten zijn voor gehandicapten. Als laatste wordt gedacht aan het openstellen van het gebouw, met een programma van een paar uur, voor buurtverenigingen, kinderfeestjes, e.d.

Wat gaan we als eerste doen?

In overleg met de drie besturen is besloten om als eerste een natuurpad voor te bereiden met een activiteitenmap die breed bruikbaar is. Het beheer van het weiland en de poelen proberen we aan te passen. Ook willen we het bos naast de Groenhoeve een grote onderhoudsbeurt geven, zoals dit in het rapport is aangegeven. Hierin willen we ook de voorgestelde open plek met insectenmuur, bijenflat e.a. realiseren. De waterloop dient aangepast te worden om deze sloot educatief gezien interessanter te maken. Gelijktijdig willen we overleg openen met de gemeente en het waterschap omdat zij eigenaar en financieel betrokken zijn bij deze activiteiten. Op een later tijdstip zullen we nagaan of we de voorstellen voor groep 4 en/of 5 van de basisscholen kunnen realiseren.

Hoe kunt u ons helpen?

Bij de realisering van onze voorstellen hopen we een beroep te kunnen doen op vrijwilligers van het IVN en Vogelwacht. Het is duidelijk dat de Kinderboerderij, een stichtingsvorm zonder leden, beperkt kan bijspringen. Zij zullen wel een wezenlijke inbreng hebben bij de ontwikkeling van het natuurpad en de daarbij horende map. Graag noteert uw bestuur nu al je naam als je interesse hebt om een deeltaak mee aan te pakken. Je kunt je voorkeur opgeven of je beschikbaar stellen om in alles mee te gaan doen.

Wanneer denken we klaar te zijn?

We maken er geen sneltrein van. De werkgroep splitst zich op in tweeën. Eén groep houdt zich bezig met het natuurpad en de educatieve map, de andere groep organiseert de onderhoudswerkzaamheden en doet het overleg met de overheidsinstanties. In het najaar 2001 hopen we een en ander gerealiseerd te hebben, zodat we in het vroege voorjaar 2002 een openingsactiviteit kunnen organiseren.

Inzien op Internet?

Leon Weeterings verzorgt de internetsite van het IVN-Uden. Hij heeft het rapport in z'n geheel op internet gezet. U kunt het lezen op <http://home.wanadoo.nl/ivn.uden>. Blijf niet aan de kant staan, doe mee, er zit interessant werk aan te komen en de tijdsdruk is beperkt. We kunnen zelfs mensen met twee linkse handen gebruiken. Vertel bij je aanmelding maar wat je wel kan. Tot ziens bij een van de activiteiten.

Jan van de Wijgert

Wanneer wintervoeding?

Op het moment van schrijven is net een wat koudere periode aangebroken. Een groot deel van onze broed-/zomervogels heeft de wijk genomen naar oorden met een milder klimaat én met volop voedsel. Hun plaatsen zijn echter ingenomen door gevederde vrienden uit noordelijke landen. Samen met de in ons land achterblijvende soorten proberen zij dag in dag uit hun kostje bij elkaar te scharrelen. Voor een aantal van hen valt dit niet mee.

Wanneer er sprake is van aanhoudende vorst kunnen een aantal vogels in onze regio in moeilijkheden komen. Watervogels, zoals de blauwe reiger, meerkoeten, waterhoentjes en eenden kunnen dan niet of in mindere mate bij hun voedsel komen. Vogels hebben een razendsnelle stofwisseling. Vissen, reptielen en zoogdieren daarentegen kunnen desnoods enkele dagen zonder eten, maar voor een vogel kan één dag zonder voedsel al fataal zijn. Ze sterven dan doordat de lege darm gaat ontsteken. In koude nachten verliezen ze ééntiende van hun lichaamsgewicht. Er bestaat nogal eens onduidelijkheid wanneer men nou het beste de vogels kan bijvoeren. Dit dient bij voorkeur te gebeuren als er een gesloten sneeuwdek ligt, ijzel of als de bodem door en door bevroren is. Zowel watervogels als de vogels rondom de huizen kunnen nu best wat extra's gebruiken. Omdat het overdag laat licht is en vroeg weer donker hebben ze niet veel tijd om voedsel te zoeken. Dat beetje extra aandacht gedurende een periode van strenge vorst en sneeuw kan voor hen precies het verschil betekenen tussen leven en dood.

Het is handig om een voederhuisje of -tafel in de tuin te hebben. Men kan deze in de winkel kopen of zelf maken. Bij voorkeur wordt alléén 's morgens bijgevoerd. Voer niet meer dan de vogels in één morgen nodig hebben, zodat de voerplaats 's middags leeg is. Dan beschikken de vogels over voldoende reserves om 's middags hun natuurlijke voedselbronnen op te zoeken (deze zijn ook onder extreme weersomstandigheden aanwezig!). Het voer moet zo aangeboden worden dat het niet nat wordt of bevriest. De plaats van de voedertafel, of een schoongemaakt stukje grond, wordt zodanig gekozen dat de vogels ongehinderd aan en af kunnen vliegen, waarbij ze niet door katten gestoord kunnen worden.

Een gevarieerd voedselaanbod heeft een grote aantrekkingskracht op vele soorten vogels, waaronder kool- en pimpelmees, merel, vink, groenling, roodborst, heggemus etc. De meeste dierenspeciaalzaken hebben speciaal wintervoer te koop. De vogels kunnen extra gevoerd worden met brood, fijngesneden kaaskorstjes, strooizaad, rot fruit, krenten of rozijnen, pinda's en mezebollen. Gedurende dagen van droge vorst wordt de vochtbehoefte dringend. Zeer fijn gestampt ijs of een bakje lauw water, waarin een schep suiker is opgelost, doen uitstekende diensten. Zorg ervoor dat de vogels er niet in kunnen baden.

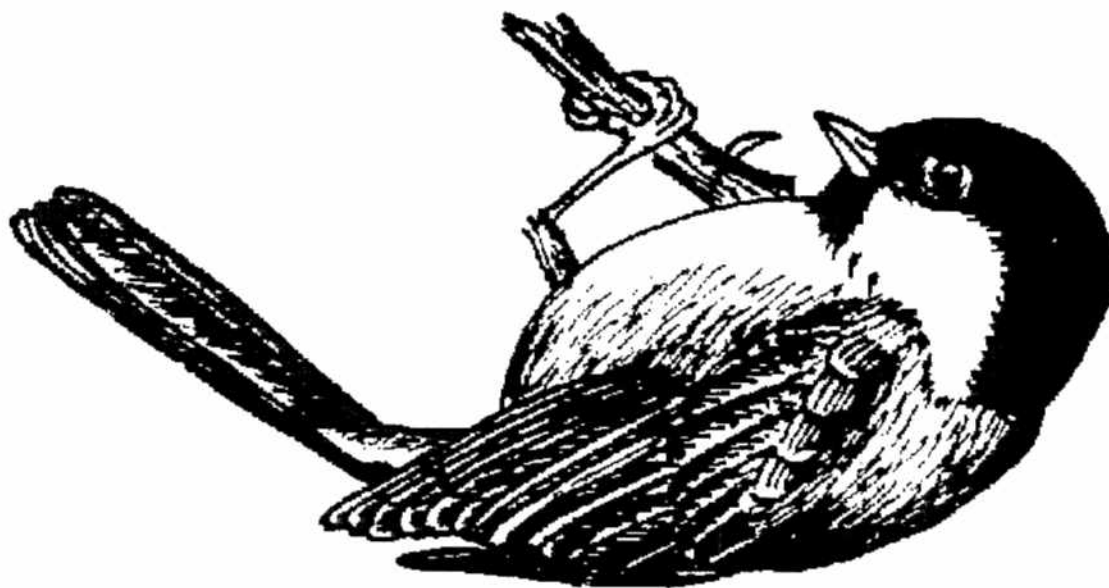

Bevroren vleugels, poten en staart is het gevolg. De voedertafel dient regelmatig goed te worden schoongemaakt om te voorkomen dat de vogels elkaar via de uitwerpselen besmetten.

De hulp aan vogels wordt landelijk gecoördineerd door Vogelbescherming Nederland. Zij verstrekken hulp en financiële middelen aan georganiseerde voedergroepen die voederakties op touw zetten. Binnen Vogelwacht Uden wordt eventuele wintervoeding gecoördineerd door het bestuur. Zij zal pas in actie komen bij uitzonderlijke weersomstandigheden, zoals erg strenge koude (-15 °C en lager) over een langere periode of een dik sneeuwdek. In geval van calamiteiten kunnen zo'n tien tot vijftien voederplaatsen in het buitengebied van de Maashorst worden bevoorraad. Zo heeft het bestuur contacten met verschillende leveranciers, waar in geval van nood voedsel van betrokken kan worden. Voor het bijvoederen van roofvogels zijn dit bijvoorbeeld eendagskuikens.

Voor meer informatie over wintervoeding of over de activiteiten van Vogelwacht Uden kan men contact opnemen met Jan-Willem Hermans, telefoon 0413-269804.

Peter Noy

МАТКОР

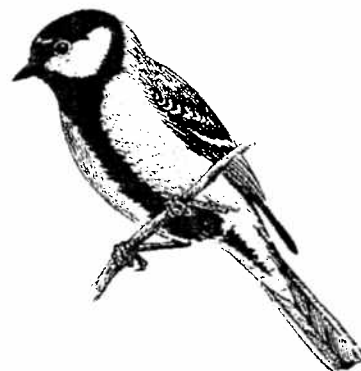

Vogelwacht - Winkel

Kijk eens goed in de winkel van de Vogelwacht. Er zijn altijd wel mensen in uw omgeving die u kunt verrassen met een van onderstaande cadeaus en/of praktische middelen. U steunt daarmee tevens het werk van Vogelwacht Uden e.o.

De doelstellingen van de winkel:

- Door verkoop van boeken, kaarten, cassettes en CD's met vogelgeluiden steeds meer mensen kennis en interesse bijbrengen voor het vogelleven.
- Door verkoop van nestkasten de vogels helpen bij het vinden van nestelplaatsen in de broedperiode. Het is bekend dat de huidige samenleving het vinden van genoemde plaatsen in de vrije natuur zeer bemoeilijkt. De moderne woningbouw, de monocultures en mechanisatie in de landbouw vernietigen en/of verstoren de geschikte biotopen. De koolmeeskast is overigens ook geschikt voor: pimpelmees, bonte vliegenvanger, ringmus, gekraagde roodstaart, zwarte mees, kuifmees, glanskop, matkop en boomklever. De pimpelmeeskast voor zwarte mees, kuifmees, matkop en glanskop.
- Door verkoop van voederplanken de vogels in de koude, moeilijke periode te helpen bij het vinden van voedsel.

Adviezen:

- Verras eens een jarige in uw bekendenkring met een artikel uit de winkel. Bedenk dat velen in het verleden al werden verrast met het bekende peper en zoutstel of azijn en oliestel. Er is geen bos bloemen denkbaar die het qua levensduur kan opnemen tegen geluidsband of nestkast.
- Stel zo'n artikel eens als prijs beschikbaar bij speciale evenementen of wedstrijden.
- Maak aspirant vogelaars attent op de mogelijkheden van de winkel bij aanschaf van een boek "herkenning van vogels" en bij aanschaf van een goede kijker.

Meer willen weten over vogels? De winkel kan u daarbij helpen:

* Bedreigde vogels	f 5,00
* Ja, natuurlijk	f 10,00
* Vogels van Midden Brabant	f 12,50
* Vogels onder dak	f 15,00
* Het "rode" boekje van Peter Hayman (herkenning van vogels)	f 17,90
* Lars Johnson (Europese vogels)	f 65,00
(dit boek is wel leverbaar, maar niet op voorraad)	
* Eerste hulp aan dieren	f 5,00
* Wintervoeding vogels	f 1,50
* Roek en de landbouw	f 2,00
* De Lepelaar	f 35,00

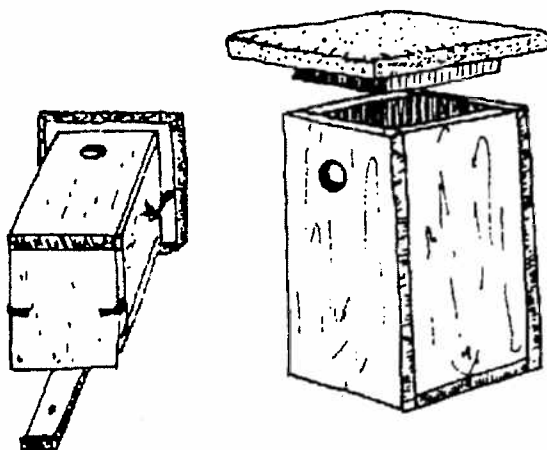
Andere artikelen:

- * Nestkasten van stevig materiaal f 10,00
- * Voederplanken f 10,00
De plank kan worden opgehangen in een boom of balkon. De plank is zodanig gemaakt dat men de vogels appels, nootjes in een netje en vetbollen kan aanbieden.
- * CD's met vogelgeluiden (deel 1 en 2) per deel: f 24,95
(een prachtig cadeau!)
- * Vogelmobile f 5,00
- * Draagtas met IVN, VLU, Vogelwacht opdruk f 5,00
- * Postpapier met afbeelding van eend/uil f 8,50
- * Telefoonklappers f 5,00
- * Raamstickers (ter voorkoming van vogelbotsingen) f 3,50
- * Prachtige platen van Reiger en IJsvogel f 5,00
- * Vogelplaten in diverse maten (Uilen, Zwaluwen en Roofvogels) 2,00

Suggesties met betrekking tot aanpassing en/of uitbreiding van het winkelassortiment zijn bijzonder welkom.

Aad van Toor
Klaroenlaan 1 - Uden

Telefoon: 0413-264106 (voor afspraak, graag van tevoren even bellen)

P.s.: VERZOEK!

Al een flink aantal jaren beleef ik veel plezier aan het verzamelen van vogelbijnamen en vogelnaamverklaringen (anekdotes, sages e.d.). Ook gegevens uit landen buiten Nederland hebben mijn interesse. Mochten er onder u zijn die over dergelijke gegevens beschikken, dan houd ik mij daarvoor bijzonder aanbevolen. Alvast bedankt!

snijders metaal

**SPECIAALZAAK METALEN-
IJZER WAREN-GEREEDSCHAPPEN**

Kapelstraat 1, 5401 EC UDEN
Telefoon: 0413 - 262780

*tweewielers
en
reparaties*

WIM DE WILT

KERKSTRAAT 4 - UDEN - TEL.262620

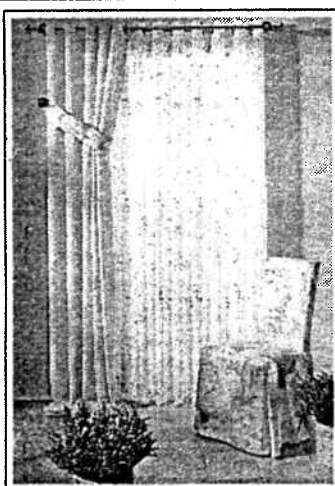
De Bruin

verzekeringen

Velmolenweg 87, 5401 HL Uden

Telefoon (0413) 330999, Telefax (0413) 253 204

*Alle verzekeringen
en financiële diensten*

- Tapijt
- Vinyl
- Overgordijnen
- Binnenzonwering
- Behang
- Laminaat

VAN DER HEIJDEN

Piusplein 2
5402 EA Uden
Telefoon
0413-250510

WIJDEVEN VOF

groente & fruit - aardappelen - eieren - zuivel

Mgr. Bosstraat 3
5401 EA Uden
tel. 0413-263739
fax 0413-254361

FOTOGRAFIE

(0413) 26 23 85 - MARKTSTRAAT 37 - 5401 GG UDEN

JETTEN

VOORUITSTREVENDE IN BEELD

DIGITAAL

(0413) 33 16 67 - Veilmolenweg 169 - 5404 LC UDEN

FRANS KNOBBOUT

SLAGER

Drossaard 12, 5403 ET Uden Tel: 0413 - 267354

St. Josephplein 5
5428 GL Venhorst

BAKKER v.d. VEN

Drossaard 57
5403 ES Uden

VOOR SPORTIEVE KLEDING

W&L BRESSERS

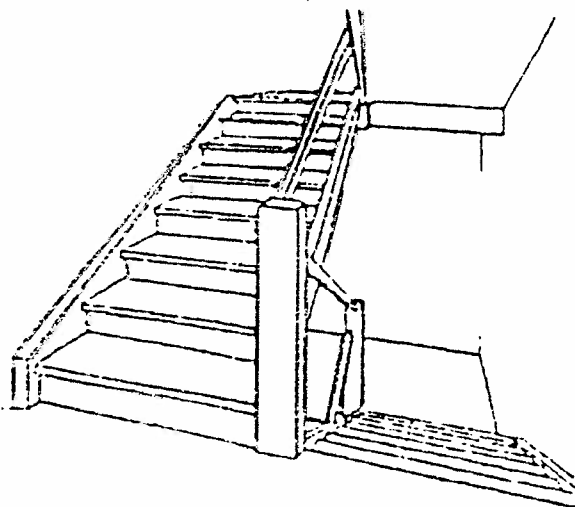
marktstraat 12 uden **mannenmode**

Th. Peters Machinale Timmerwerken

Het juiste adres voor kozijnen en trappen

Dorshout 6b
5462 GL VEGHEL

Tel.: 0413-352420
Fax.: 0413-354755

Beschermen helpt. Helpt u mee?

Want één op de vijf vogels wordt nog bedreigd!

De ooievaar is terug. Dat is natuurlijk goed nieuws. Maar zowel in Nederland als Wereldwijd groeit de Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare vogelsoorten nog steeds. Help mee, word lid en ontvang gratis een Zakgids Vogels of een Nestkast als welkomstcadeau.

Vogelbescherming
NEDERLAND

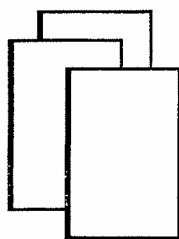
Ja, ik word lid voor f40,- per jaar (65+: f27,50) en ontvang elke 2 maanden gratis het tijdschrift VOGELS en één van de welkomstcadeaus. Hiernaast heb ik mijn keuze aangekruist.

Dhr./Mevr. ☐

Adres: ☐

Postcode: ☐ Plaats: ☐

Stuur deze bon naar Antwoordnummer 1974, 3700 WB Zeist.
Postzegel hoeft niet, mag wel.

boekhandel bert van der heijden

Sacramentsweg 4 • 5401 GR Uden • Tel. 0413-260907

ACTIVITEITEN WERKGROEPEN VOGELWACHT UDEN E.O.

HET BESTUUR

Het bestuur verzorgt de algehele coördinatie van de vereniging, zij stimuleert tal van activiteiten en legt contacten met derden. Tevens organiseert het bestuur de ledenactiviteiten, zoals excursies, cursussen en dia-lezingen. Genoemde activiteiten worden mede uitgevoerd door middel van een aantal werkgroepen, t.w.:

1. WERKGROEP INVENTARISATIE

De werkgroep Inventarisatie organiseert diverse vogeltellingen in de Maashorst. Genoemde inventarisaties hebben tot doel een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de vogelstand in een bepaald gebied. De verkregen informatie wordt ter beschikking gesteld aan het SOVON, Staatsbosbeheer en Gemeentes. Zij gebruiken de informatie ten behoeve van beheersplannen voor de Maashorst en de Wijstgronden.

Coördinator Peter van de Braak, tel.: 0413-253586

2. WERKGROEP OEVERZWALUWEN

Sinds 1986 heeft de Vogelwacht een kunstmatige oeverwaluwenwand op de voormalige grindaafgraving "Hemelrijk" te Volkel. Men houdt zich bezig met de inventarisatie en registratie van de daar broedende oeverwaluwen. Daarnaast wordt regelmatig onderhoud uitgevoerd aan de oeverwaluwenwand en observatiehut. Voor geïnteresseerden heeft men een gratis brochure beschikbaar waarin alle details zijn vermeld.

Coördinator Marc Poulussen, tel.: 0413-274046

3. WERKGROEP UILEN

Het plaatsen en onderhouden van nestkasten in kerken, boerderijen en schuren is een van de belangrijkste taken van deze werkgroep. Momenteel heeft de werkgroep de beschikking over ca. 40 kerkuilenkasten, die verdeeld zijn over Uden, Volkel/Odiliapeel en Boekel/Venhorst. Daarnaast worden alle broedgegevens geregistreerd en aan de betreffende instanties doorgegeven. Het geven van advies en voorlichting behoort eveneens tot de taken.

Coördinator John Hermans, tel.: 0413-272777

4. WERKGROEP NESTKASTEN

Deze werkgroep verschaft nestgelegenheid aan vogels en dan met name holenbroeders, zoals koolmees, pimpelmees en zwarte mees, gekraagde roodstaart, vliegenvanger etc. Dit gebeurt door diverse soorten nestkasten te maken en op geschikte locaties te bevestigen. Op dit moment heeft de werkgroep het beheer over ruim tweehonderd nestkasten. Een onderdeel van de activiteiten vormt het inventariseren en administreren van alle broedgevallen.

Vacant

5. WERKGROEP STOOTVOGELS

Naast het inventariseren van een vijftal soorten stootvogels, welke in de Maashorst voorkomen, wordt aandacht besteed aan het maken en plaatsen van kasten of horsten, alsmede het controleren en registreren ervan. Verder is het doorgeven en assisteren bij het ringen van de jongen ook een taak van de groep. Het betreft hier voornamelijk de buizerd, havik, sperwer, torenvalk en boomvalk.

Coördinator Piet van der Voort, tel.: 0413-263292

6. WERKGROEP CLUBBLAD / PUBLICITEIT

Een belangrijk communicatiemiddel binnen de Vogelwacht is "Het Bruujsel". Dit clubblad wordt viermaal per jaar uitgebracht. Hierin is veel te lezen over de activiteiten binnen de vereniging, waarbij diverse leden de pen ter hand nemen om vogelverhalen met anderen te delen. Verder verzorgt de werkgroep alle publiciteit rondom de vele activiteiten die op touw worden gezet. Dit resulteert in diverse berichtgevingen in dagbladen, kabelkranten, radio en televisie.

Coördinator Peter Noy, tel.: 0413-251691

7. WERKGROEP VRIJWILLIG LANDSCHAPSBEHEER UDEN

Deze werkgroep is een gezamenlijke activiteit van het I.V.N. en Vogelwacht Uden. Zij houdt zich bezig met behoud, herstel en ontwikkeling van kleine landschapselementen in de omgeving van Uden. Hiertoe worden o.a. wilgen geknot, elzensingels teruggezet en poelen gegraven in en rond Uden. Tevens maakt het V.L.U. onderdeel uit van de Stichting Udense Kersenboomgaard. Zij onderhoudt daartoe een kersenboomgaard aan de Patrijsweg te Uden.

Coördinator Willem Peters, tel.: 0413-252529

